

ገጽ 2

ጤና

ገጽ 3

ጥያቄ

ገጽ 4

መዓልተ-በቅል

ገጽ 7

ዎልታ

ገጽ 11

የግል ገቢዎች

ዓለምለኛዊ መዓልተ ጥዕና ብቅ-ሊ፡ ብደረጃ ሃገርናን ዓለምን ተዘኪራ

ዓለምለኛዊ መዓልተ ጥዕና ብቅ-ሊ፡ አብ ትሕት፡ “ውሐስ ጥዕና ብቅ-ሊ፡ መሰረት ውሕሰት መግቢ” ዝበል ተምቲ ብ12 ግንቦት ብደረጃ ሃገርናን ዓለምን ንይዪ ግዜ ተዘኪራ።

አብቲ ጸንቡል ዋና ዳይሬክተር ክፍሊ አገልግሎት ስጋጋትን ቁጽጽርን ማህበራራ ስርሻ ኣቶ ተክሎስ ምሃዳ፡ ምስሓው ጥዕና ብቅ-ሊ፡ አብ ውሕሰት መዘገብ ቁጠባዊ ርገዳትን ወኪ ግደ ኮምፕሎድ ብምጥቃሕ ብገልጻትን ስምምነትን ክመጽእ ዝኸኸል ሓደጋታት ብምግባሩ ኣቶምን ክኸውሎም ብዘባ ዝገብዩና ስምምነታት - ኮም ኮሎ ምርምር ምግባይ ንቅዳት ስብረተኛቲ ኮምኡውን ዘኸቅት ዘሎም ስርሻዊ ንጥራታት ብዘገልጹ ክሰራሕ-ኮም ኮምፕሎ ኣብኸኸሩ።

ስርሻ ኣርትራ ብቅ-ሊ፡ አብ ኣገራዊ ኣስምልገት ናራታትን ስለዘምርኩሉ ዝኸኸሉ ሓደሻ ስምም ወይ ባልፊ ምስ ዝኣኑ ኣብ ቁጠባ ሃገርን መዓልተ ህዝብን ሃሎ ክሰብ ስለዘኸኸሉ ኣቶምን ንምክልኻሉ ንውሕሰ ብቅ-ሊ ዝምልከት ህጻዎን ምስገልጻን ስጋዊ

መሣሪሕታት ጥዕና ብቅ-ሊ፡ ኮምኡውን መምህራታትን ደረጃታትን ደጽኦተላይ ዘይገለጹ ሃራዊ ስምም ስለዘኸኸሉ መምህራት፡ ኣርትራ ንውሕሰ ብቅ-ሊ ዝምልከት ኣዋጅ ቀጽሪ 156/2006 ኣውጽኦ ብዝበሪ ኮምዘርሓሉ ኣረጸኡ።

ወኪል ወደብ መዘገብ ስርሻን ኣብ ኣርትራ ማህ ኣራኣላ ግሊ ብመክ፡ ስርሻ ግዳግጽክል መዓልተ ህዝብ፡ ቀጠባዊ ብቅ-ሊን ሃራዊ ውሕሰት መዘገብ ኣብ ዝኸኸሉ ኣርትራ ምውሓስ ጥዕና ብቅ-ሊ ስብረተኛዊ ቀጻምነት ኮም ዝኸኸሉ ጠቐኑ።

ንኣ ኣሰይቲ ምርጫ ስብሰባዊ ድሕነት ብቅ-ሊ፡ ብክነት ናርዶት ዘይኣኑ፡ ኮም ዘመደ-ብምጥቃሕ ምርጫ ድሕነት ብቅ-ሊ፡ ዋሕስ ስርዶት መሰረኡ ናርዶት ስለዘኸኸሉ ውሕሰ ግዳግ ኮምዘይጥር፡ ኮምኡውን ናብ ስፍራዳውያን ባልገንን

ስምምነትን ገዘቡ ተቃላሪነት ኮምዘገልጹል ሓብራ። ኣብቲ ኣጋጣሚ ንድሕነት ብቅ-ሊ፡ ኣሰይቲ ገደላት ድሕነት ኣብ ምርጫ ውሕሰት መግቢ ኣግራብን ድሕነት ብቅ-ሊ፡ ግዳግ ስምምነትን ባልገንን ኣብ ሃገርናን ኣሰገርናን ዝበሉን ክልገንን ወረቃቅቲ ብክሉሉታት ቀሪሞን ስፍራ ዘተ ተኸዳሎምን።

ኣዛዚ ፖሊስ ዞባ ዓንሰባ፡ ንተመሃሮ ስርሻን ቴክኒክን ሓጋዝ ኣስተምህሮ ሂቡ

ተመሃሮ ቤት-ትምህርቲ ስርሻን ቴክኒክን ሓጋዝ ኣብ ስጊ ዘለምን ኣፍልጦ ብምግባይ ክብ ዝኸኸሉን ባልገንን ክክፍቡ፡ ኣዛዚ ፖሊስ ዞባ ዓንሰባ ኮሎኔል ልብሱ ተክሎምኡል ብ8 ግንቦት ኣብ ዝለም ኣስተምህሮ ጸዋዎ።

ብደረጃ ዞባ - ኣብ ዝተሰራዘሙ ዓመት ዝተሰራዘመ ዝኸኸሉን ባልገንን ምሃዳይ ሰውን ንምታውን ክኮራታቲ ብዘርከር ዘቅረበ ኮሎኔል ልብሱ፡ ዝኸኸሉን ባልገንን ኣብ ዝተሰተ ደረጃ ንምውራድ፡ ኣብ ምሰራኽ ንቅዳት

ዘዘኩረ ኣስተምህሮታት ጸብቅ ወጽኦት ደርቦ ኮምዘሎ ብምግባይ፡ ተመሃሮ ጸዋታን ሰውን ስብረተኛም ንምስሓው መሪኡ ተራ ክክወቲ ኣተ-ሰሰቡ።

ተላሪ ምክልኻል ዝኸኸሉ ክበርም ንደ ብመክ፡ ዝገበኩ ዝኸኸሉ ኣብ ክሊ ዕድመ መጽሓፍት ስለዘኸኸሉ፡ መጽሓፍትን ተመሃሮን ክብ ዝኸኸሉ ርከቆምን ኣብ ትምህርቲም ብምግባር ብኣላ መጽሓፍ ኮም-ሰሰት ተሳቡ። ተመሃሮ ብመክምን ዝተገቡም

ኣስተምህሮ ኣብ ስለታዊ ንጥራታቶም ኣገዳሲ ስለዘኸኸሉ ቀጻልነት ክህልዎ ተሳቡም። ብኸኸሉ ወገኑ ኣዛዚ መደበ ፖሊስ ንኣስ ዞባ ሓጋዝ ኣቶ ኒሲ ተኸኸሉን ተላሪ ምክልኻል ዝኸኸሉ ኣቶ ሃብግርም ኒሻን ክብ ወርከ ስኮነት ክሰብ ወርከ ግንቦት ኣብ ምምስራቅ ክኸኸሉ ተኸኸሉ ስርሻ ግዳግጽ ንደ-ኣረይ ንደ-ዐመርን ክተማ ሓጋዝን ፖሊሳዊ ኣስተምህሮታት ኮምዘገቡ፡ ወኪል ኣሪፍ ሓብሩ።

ኣብ ተመሃሮ ዘላቲ ተመሃሮ ኣብ ስለታዊ ምክልኻሎም ስጋታት ትራፊክ ክኸኸሉ፡ ኣዛዚ ፖሊስ ትራፊክ ዞባ ምክልኻል ማጀር ሃብት ዝኸኸሉ ብ11 ግንቦት ኣብ ክተማ ኣሰመራ ምስ ተመሃሮ መደባን ምክልኻሎን ደረጃ ቤት-ትምህርቲ ጥዳል ኣብ ዝበር ርከብ ጸዋዎ። ኣብ ተጠቃምነት ጸርጊይ ብተመሃሮ ኣብ ዝርከቡ ስለዘኸኸሉን ግንቦት ስምን ኣተኩሩ ዝርከቡዎም ሓብራታ ዝገበ ማጀር ሃብት ስጊ ዘይምናጥ ክብ

ተሓታትት ስለዘኸኸሉ ተመሃሮ ክኸኸሉ ክብ ሓደጋታትን ሳብናቲን ንምድሓኑ ኣፍልጦም ኣብ ስምን ምልክታትን ትራፊክ ኮም ተሳቡ። ተደራጭ ምክልኻል፡ ኣብ ጸልማት ብዘይ መሰራህቲ ምሰራቲ ክልተ ሰከን ልዕሊን ተወጠሰክ ምዘኸኸሉ ክልገን ብመራህቲ ብክከሉታ ዝርከቡ ኣብ ምክልኻል ጸርጊይ ስለዘኸኸሉ ክሰብ ምጽዋትን ኮምኡውን ዘይብን ስምምነትን ብዘኸኸሉ ዘይምጥቃም ደማ ብኣጋር ዝዘውተር ግንቦት ኮምዘኸኸሉን ኣብራህ።

ቅን ናጽነት ኣብይተ-ትምህርቲ፡ ሃገራውነት ተመሃሮ ዘዕቢ ምዃኑ ተገሊጹ

ቅን ናጽነት ኣብይተ-ትምህርቲ ንቅዳት ተመሃሮ ኣብ ሃገርን ሃገራውነትን ዘዕቢ ስለዘኸኸሉ ብዘገልጹ ክሰራሕ ኣገዳሲ ምዃኑ ኣውግደቲ ናይቲ ብደረጃ ንኣስ ዞባ ኣብ ክተማ ዓዲቆይኡ ዝኸኸሉ ዘሎ መደባት ገለጸም።

እዚ ብ11 ግንቦት ኣብ መዋሕሰይናት ዝተኸኸሉ መደባት ክሰብ 17 ግንቦት ኣብ ክሰብ ናይ መደባት ምክልኻሎን 2ይ ደረጃን ኣብይተ-ትምህርቲ ደቅጽል ኮምዘሎ ወኪል ኣሪፍ ሓብሩ።

ተላሪ ኣብይተ-ትምህርቲ ንዞባ ዓዲ ቆይኡ መምህሮ ቡን ተክሎ፡ ኣብ ቅን ተመሃሮ ብመልክዕ ግንባይ ወደድራትን ምርኣትን ታሪኽን ክበራታትን ዝወርሱሉ

ስለዘኸኸሉ ኣገዳሪ፡ ልዑል ምዃኑ ኣብራህ። ናጽነት ልዚን ተሳቡት ኣተኸሎ ህደብ ስወኣት ምዃና ዝተሰራዘሙ ኣመሓዳሪ ን/ ዞባ ዓዲቆይኡ ኣቶ ሃብታይ ተክሎ-ዘገሊ ብመክ፡ ትርጉም ናጽነት ኣብ ቁልፊን ተመሃሮን ኣፍሰረኡ ክኸኸሉ፡ ኮምዘይ ግዳግ መደባት ጸልጦኡ ቀለል ስለዘኸኸሉ ክደፍሓሉ ኮምዘኸኸሉ ኣብራህ። ቅን ናጽነት ኣብይተ-ትምህርቲ ን/ ዞባ ዓዲቆይኡ ኣብ ኣብይተ-ትምህርቲ ጥላብና፡ ፍቅርን ሰውን ማዕ መሓቲ መደባት ዓዲቆይኡ 2ይ ደረጃ ዓዲ ቆይኡ ኮምኡውን ኣብ ምክልኻሎ ደረጃ ቁሓይቶን ዐናብርን ይኸኸሉ ኣሉ።

ደቡብ - ሃማመተኤ ውድድር “ቀያሕቲ ዕምባባ” አካዬዶ

ሃማመተኤ ደቡብ “ቀያሕቲ ዕምባባ መሰረተ ብሩህ መጻሕፍት” ብዘብል ቲማ፡ 12 ንዑሳን ዞታትን ዝተሳተፉሉ ውድድር ጉጅሊታትን ቀያሕቲ ዕምባባ ክብ 8 ክብ 10 ግንቦት ኣብ ከተማ መንደሪ ኣካዬዶ።

እቲ ኣካል መደባት ቅንያት ናጽነት ከይነገ ዝተወደበ መደብ ውድድራት ግምገማ፡ ደርፊ፡ መዘቃን ትልሂትን ዘበቓለሉ ነይሩ።

ውዳብ ቀያሕቲ ዕምባባ ክብቲ ብኣተክሮ ዝሰራሕሉ፡ ኣብ ምምዳዥን ቁልዑ ዝኸፈነ ግንባራትን ማሕበር ከምዘኾነ ዝገለጸ ሓላፊ ሃማመተኤ ደቡብ ኣቶ ግርማይ ገብሩ፡ እዚ ብመልክዕ ውድድር ዝኸደ መደብ ሰውራዊ ውርሻታትን ንምክላዕ ዝገለጸ ከምዘኾነ ኣረጋጊጹ።

ክብ ኣወሃደቲ ናይቲ መደብ - ስነ-ጥበባዊ ሸሻይ ኣይለኣብ ኣብ ዝሞገም ግምገማ፡ ብኣራጃ 55 ኣደሳትን

ሰልጠና መሪሕ ተሰፋይ ዝተደግመን ደርፍታትን መዛሙርን ከምዘኸፈኑ ጠቕላላ፡ ብፍላይ ኣደሳት።

መዛሙር ብዕምባባን ኣመራርጻ ከርናዕን ዝተፈልዩ ምንጫም ኣብረዑ። ኣብ-መዛሙር ባይቶ ዞታ - መምህር ወልደይ ገብረ ብወገኑ፡ ንእሳቲ ወለደታትን ብቐዕ ፍልጠት ንክድልዩ፡ ከምኡውን ብባህሪ ክብርታትን ሕብረተሰብ ተኸታታሪ ምንጫብ ዝገበር ወፍራ ኣብ መጻሕፍት ሂወቶም ኣገደ ሓገዢ ስለዘኾነ፡ ሃማመተኤ ዝያዳ ክደፍኡሉ ኣዘኻኸሩ።

ኣብ መወጻኢታ፡ ኣመሓዳሪ ዞታ ደቡብ ኣቶ ሃብተኣብ ተሰፋጺን ውዳብ ቀያሕቲ ዕምባባ መሰረትን ቀጻልነትን ሕብረተሰብ ከምዘኾነ ብምጥቃቕ ምምሕዳር ዞታ ኣደላዩ ደገፍ ከምዘገብር ኣረጋጊጹ።

ኣብቲ መደብ ብውልቅን ብጉጅሊን ዝተገደዙ ክሸሉሙ ከለዉ፡ ንኣብ ዞታ ዓረብ ጎብሎል ብምዃን፡ ሞገሚን ገንዘብ መተሳቦሚን ተሸሎ።

ማእከል - ተመሃሮ ሕግታት ትራፊክ ብግቡእ ከኻብሩ መዘኻኸሪ ቀሪቡ

ሰልጠና የውሃንስ መብራህቲ

ተመሃሮ ኣብ ዕለታዊ ምንጫባታቶም ሕግታት ትራፊክ ከኻብሩ፡ ኣዘዚ ፖሊስ ትራፊክ ዞታ ማእከል ሚጀር ሃብተ ገብሩ፡ ብ11 ግንቦት ኣብ ከተማ ኣሰመራ ምስ ተመሃሮ መባታትን ማእከላይን ደረጃ ቤት-ትምህርቲ፡ ሞዴል ኣብ ዝገበር ርክብ ጸዋዑ።

ኣብ ተጠቓምነት ጸርግያ ብተመሃሮ ኣብ ዝርእ ሸልልትን፡ ጥሕሳት ሕግን ኣተክሩ ዝርዝራዊ ሓበሬታ ዝሞገሙ ሚጀር ሃብተ፡ ሕጊ ዘይምፍላጥ ክብ ተሓታትት

ሰለዘድሕን፡ ተመሃሮ ነፍሶም ክብ ሓደጋታትን ሳቡናቲን ንምድሓን፡ ኣፍልጦኦም ኣብ ሕግን ምልክታትን ትራፊክ ከዕቡ ተላቡ።

ተደራሽዮ ምዃድ፡ ኣብ ጸልማት ብዘይ መብራህቲ ምምራሕ ክልተ ሰብን ልዕሊኡን ተወጢሕካ ምዘዋርን ክልእን ብመራሕቲ ብሸክለታ ዝርእ፡ ኣብ ማእከል ጸርግያ ዕላልን ከዕሶ ምጽዋትን ከምኡውን ዜብራን ሴማፎርን ብግቡእ ዘይምጥቃም ደግ ብኣጋር ዝዘውተር ጥሕሳት ከምዘኾኑን

ኣብረዑ። ርእሰ-መምህራን ብወገናም፡ ተመሃሮ ንዝወሃሎም ኣስተምህሮ ብግቡእ ተገንዘቦም፡ ዕላማታትን ፖሊስ ትራፊክ ንምሰግር ምትሕብጦርም ከዕዘዙ ተላቡ።

ዓሰብ - ኣብ ጥዕና እንሰሳታት ዘተኩረ ሰልጠና ተዋሂቡ

ሚኒስቴር ሕርሻ፡ “ውሕሰ መኣዋዊ መግቢ ንኸሉ ኣብ ኩሉ” ዝብል መርሓ ኣብ ግብሪ ንምውግጻ፡ ኣብ ልምዓት መግቢ እንሰሳት ከምኡውን ምውሕሰ ጥዕና እንሰሳታት ዘተኩረ ሰልጠና፡ ብ83 ግንቦት ኣብ ከተማ ዓሰብ ወዲሰ።

እቲ ክብ ማእከላይ ቤት-ጽሕፈት ሚኒስቴር ሕርሻ ብዘመጽኡ ክኣላታት ነቶም ኣብ ዞታ ደ/ቀ/ባሕሪ ዝጥፉ ሞያውያን ሕርሻ ዝተዋሀበ ሰልጠና፡ መግቢን ጥዕናን እንሰሳታት ብምውሕሳት ቀረብ ምህርቲ እንሰሳታት

ንምርግጋጽ ዝገለጸ። ሰልጠናቲ ንኣገዳሰነት ናይቲ ሰልጠና ብምጥቃቕ ክሰብ ናብ ርሑቕ ገጠራት ብምንቅሳቕ ንቅሓት ሓረፊቶት ክብ ንምባል ኣበርቲም ከምዘሰርሑ ኣረጋጊጹ።

ሓላፊ ጨንፈር ሕርሻ ዞታ ደ/ቀ/ባሕሪ መንእሰይ መሓመድ ዓብዱልራሕማን ኣብ ዝሞገሙ ምዘዋረቱ ሰልጠናቲ ብዘኸፈኑም ትምህርቲ፡ ጥዕና ጥራትን ምህርቲን ንምሰገን ብዕቲብ ክሰርሑ ኣዘኻኸሩ።

ሰዓት	መደብ
12:00	ሃገራዊ መዘመር
12:02	ድራማ
12:30	ዜና (ትግርኛ)
12:50	ዜና ስፖርት
12:55	መደብ ቡያ
13:30	ዜና (ዓረብ)
13:40	እቲ ዛንታ
16:05	ናትራን (1ይ ክፋል)
17:00	ዜና (ትግርኛ)
17:15	ደርፊ
17:30	ዜና (ዓረብ)
17:45	ናትራን (2ይ ክፋል)
18:40	ሬፑሪና
19:20	መደብ መዘቃ
20:00	ዜና (ትግርኛ)
20:15	ፊልም ክብረት
21:00	ዜና (ትግርኛ)
21:25	ፊልም ፊንቅል
22:00	ዜና (ዓረብ)
22:10	ድራማ
22:30	ዜና (እንግሊዝ)
22:40	እትመት

ሓልሓል - ዝናብ ኣብ ንብረትን መሬት ሕርሻን ጉድኣት ኣውራዳ

ኣብ ሐወሲ ከተማ መላሎ - ንኣብ ዞታ ሓልሓል ብ7 ግንቦት ዝወቐዐ ህግብ ዝተሓወተ ብርክብ ዝፍብ ኣብ ህጻን መጻኢ ቤት-ትምህርቲ፡ ኣልገር፡ መጻሕፍት ኣብይቲ ጀራዲንን መሬት ሕርሻን ጉድኣት ኣውራዳ።

ብቲ ኣብ ሰዓታት ደሕራቕቲ ዘጋጠመ ሓይዒ ዘገነታት ሰላሳ ክፍልታት ቤት-ትምህርቲ ክቐንጠዩ ከሎ ኣብኡ ዝሰራ ሰዓት ከምኡ-ከምኡ ወኪል ኣሪፍ ሓበሩ።

ብዘይከይ ሸሞንተ መጻሕፍት ኣብይቲ ፈረሰ፡ ጸርግያታት ብውሕጅ ተገክቡን፡ ከምኡውን ኣብ ልዕሊ 2.5 ጃህር ጀራዲን 5.5 ጃህር ናይ ሕርሻ መሬትን ከበድ ጉድኣት ወሪዱ።

ሐወሲ ከተማ መላሎ ክብ ከተማ ከረን ገንባር ሰዓት 65 ከሎ-ሜክር ርክቓ ትርጉብ።

ብዘይካ ሰኔይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ
ብርሃነ ምሕረት-ኣብ
ምክትል ኣሰናዳኢ
ዓብደልቃድር ኣሕመድ
ቁ.ሰ 116266 / 201820 (256)

ቦርድ ምሰንዳኢ
ዮሴፍ ሃይለማርያም
ምሉኡ-ብርሃን ሃብተገብርኤል
ተሰፋ-ኣለም ዮማን
ሙሴ ገ/ጸግዘ.ኣብሄር
ቁ.ሰ 201820 (250)
ፋክስ. 127749 - ቁ.ሳ.ጸ. 247

ለይ-ኣውት
ፍርቲና ኤፍሬም ትንሱኣ ፍሰሃዩ
ሳምራዊት ሃብተ ሰሎሜ ኣፈወርቂ
ፋዋና ኣደም

ምዘርጋሕ ጋዜጣ
ቁ.ሰ.113395-07588045
ምልክታ
ቁ.ሰ 125013 - ቁ.ሳ.ጸ 1284

ጉይታ 4 ኪሎ

መካኒክ ኪሎ

እዚ ጽሑፍዚ ስወጃ ደረሲ መካኒክ ኪሎ (ጥባይ) ሓደ እየን ኣብ ጋዜጣ ሓዳስ ስርዓት ኣቕረብዎ ገበረ ኮይኑ ታሪኽ ጅግንት ኣርትራውያን ንምዝገባ ብኢጋጥሚ ጸንቡል ናጸንት ኣርትራ ደገሙ ይገባብዎ ከሎ ምዃኑ ንሕብር።

ከመይ ዓይነት ደፍረትዮ ተዓዲለዎ? ብልሓት እምባር ይገርመኛ? እቲ ሰነድ ጭርቃት ኣለዎ! ተወፋይነቲኹ ወይይ! እንታይ ዘይተባህለሉ? ብዘብሉ ስማዎ ብዘረብ ሰብ ይኣሰሩ።

ኣብ ገደሊ ካብ ዝፈለግኩዎም ብሉጻት ጀጉን - ብዳይ ዘርእዮሉ ዓይነት (ፍጥነት)፡፡ መዘክራትኡ ግዜ ቦታ ወሰዱ ንዘመዘኙ ሸሙ ዝገብሉሉት ሳይኡ ብፍይ ቅብጥርት ኣጸዋውዓ 'ጌ' ኣልና ኣና ገጽውዮ፡፡ ዘርእዮሉን ጌን እናበረረኹ ክጸውዖ እዩ።

'ደግንት ኣብ ዓጋመት' ዝበል ኣርእሲ፡፡ ዝሕብዎ መጽሓፍ ንምድላው ኣብራታ ኣብ ምምሕራር ከሰኹ ሰፊሕ ቃለ መጠይቅ ካብ ዘደገፍኩሉም ደቂ ኣሃዳና ሓደ እዩ። ኣብ ታሪኽ ፍሉይ ተገዳስነት ነይሩዎ፡፡ ብዘባ መሳኪኹ ኩናት ሰላሕታ ወራር፡ ኣብ ቀላዎ ምድረቡዩ ምስ ጸላኢ ጥራይ ዘይሰነዕ ምስ ባህሪ ወን ዝተዋጋእናሉ ውግኡ ጉልጎል ግራት፡ ኣብ ወራር ባሕራ ኒገቲ ኣብ መንጎ ደብረ-እበንን ሸግለትን ብመራኸት፡፡ ይቐርቡ፡፡ ብፍላይ ኣብ ሓንቲ ፊታኒት ለይቲ ዝሓደርኹ ናይ ኣድ-ብኣድ ጥምም መራሕ ጋንታና ኮይኑ ዘርእዮና ጅግንትን... ብውልቅን ብጉጅለን ዘከርከሩዎ፡፡ ኣሰተንቲ፡፡ ስሕቕናሉዎ፡፡

ንሕጻንና ናብ ወጺኢ ሃር ክበይሽ ከሰኹ ብደር መጽሓ ተፋንዩ፡፡ ክጠቕሙ ይኻእል እዩ ዝበሉ፡፡ ዓይነታዎ ዝጸንከሉ ስዓት ኣሃዳና እውን ሂሰ፡፡ "ሓዊቲ ከምቲ ናይ ቀደም ሻባይ ዳር-ዳር! እናበልኩ ትምህርና ይገበር። እዚ ጀሚርኪዎ ዘለኹ መጽሓፍ መደጸምታ ነርጸዮና፡፡ ዕድመን ጥዕናን ይሓብ" ኣሉ።

"ኣሚን! ኣዩ ዘርእዮሉ፡፡ ምርጫም ይብዱሉ" ኣለዩ፡፡ እናሰሓቕና ተፈላሊና።

እታ ፍልይቲ ጦላሕታ ገበረትላይ ኣብታ ዝተሰዋላ መዓልቲ ዘርእዮሉ ዝርከቦም ደቂ ሓይልና ዓይነት ምቁር ዕላላይ ሰነድ ጭርቃት ከሰማቕር ምውግላይ እዩ። ከባይ ፍርቂ ለይቲ ከዕርፍ ኣብ ዓራቲይ ምስ ደብኩ፡፡ ሸው ምሽት ዝተጸገየት ካልኣይቲ ክፋል ናይቲ ቅድሚ ወርሒ ኣበሉ ዝበሎ ቃለ መጠይቅ ርጸዮና፡፡ እቲ ወግዶ ግምታት ብተደጋጋሚ ኣሰለሉ ኣንኩሉ፡፡ ተኣኔ ደጋገማዎ፡፡ ኣይምኖን እዩ።

"ናይ ሰገራዶብ ሰርሒታትና ብዘበኣ ኣይተጸሕፈኹ፡፡ ከሰሉ ዝኻለ ሰብ መጽሓፍ ክጽሓፍ ኣለዎ" ብደገፍኩ ዝደጋግመላይ ዝበረ ቃል እዩ። ኣርትራዊ እቲ መራሕ ውድብ ህዝቡ ግንግር ንወውኣት ደኹን ካልኣት ተቃላሲ፡፡ ኣትገጽዮም ደገፍ ኣቃለሉ ክርእዩ ከምዘይብሉ፡፡ ዘሊ ሓቕ ታሪኽዚ ግምብድ፡፡ ብኣትገጽዮም ደገፍ ዘዘኩ፡፡ ታሪኽ ዝዘከሉ ሓቃት ከምዘከፈ ይገልጸሉ ነይሩ።

ምስ ብዳይ ዘርእዮሉ፡፡ 40 ዓመታት ዘድገሩ ስለ እዩ ነይሩና። እቲ ብዘከ. ዓመታት ግን ንሰብ ቀጽሪ ጥራይ ኣይነሳ። ብቲ ዝኸበረ ሂወት ዝተነትኑ፡፡ ዝመረጸ ፊታኒ እዩን ዝተሓልፈ ዓመታት እዩ። ሓንቲ ዓመት ኣብ ከሉ ኣሎ ዝበሃል፡፡ ገደሊ ገደል ዝፈጠሮ ምረት ሂወትን ኩናትን ሓንቲ ዓመት ኣብ ሰላምን ብምሪ ደኹን ብዳይነት ብሓደ መዕሪ ክትልክቦን ሰለ ዘይኣኣል፡፡ ብደገፍኩ ኣበሃላ፡፡ 'ሓንቲ ብጅግ እናተሰለኹ እትሓልፍ ለይትን ናፍ ኣልካ ደቂኹ እተውግሓ ለይትን ንውሓተኹን መቐረጥን ሓደ እዩ' ዝበል እንተሉ፡፡ ዘይራተና ጥራይ እዩ ክኸውን ይኻእል ምብልኩ።

ምናልባት ብሓንቲ ሰባት፡፡ ንሰብ ከም ፍጠር ብሓደ ይቐጽሩዎ ይኹን፡፡ እዚ ናይ ቀጽሪ ስሙን እዚ፡፡ ብሓንቲ ግዜ ኣብ ሰውራና ኣይሰርሕን እዩ። ወዲ ሰብ እንተተራብሒ ክንዲ ብሓንቲ ክኸውን ይኻእል እዩ። ሓደ ካብዎም ንቃልጥ ዘወውዎ ሃይላቲ ርጅኩታት፡፡ ኣራባኪ

ባህርያቲ እዩ። ገደልና፡፡ ንሓደ ተጋዳላይ እንተውሓደ ብኻልተ እንተተኻኣሉ ደማ ክሰብ ክራብሒ ብዘኻእል ርኩት እናጠኪኹ ከምልምል ዝጸገር ምንጽ፡፡ ሓደ ካብ ምስጢራት ዓወቲ ክኸውን ይኻእል እዩ። ብሓንቲ ቀጽሪ ዝሰበ ተጋዳላይ ህዝቡ ግንግር ሓርት ኣርትራ፡፡ ብዳይ ካላሽን ተዋጋእይ ጸሕፊ፡፡ ሓኪም፡፡ መድፍናጂ ዝተፈለላዩ ኣጽዋራት፡፡ ጸንኸ ኣሉ ሰትራተጂ ውግኡ ሓንጻዶ ዘምጸን ዘመሓደርን መራሕ፡፡ ኣመሓዳሪ ህዝብ፡፡ ናይ ሰለዩ ብዳይ ጥዶ፡፡ ክኣል ካርታ፡፡ ባሕሪና፡፡ ስሙን፡፡ መካኒክ መራሕ መኪና... ወዘተ እናኾነ እዩ ተጋዳላ። ኣብ ዝተፈለላዩ ጥያቄት እናተገለጠ፡፡ ሓደ ክንዲ ብሓንቲ ተራብሒ፡፡ ብፍላይ ናይ ገለ ተጋዳላቲ ዘበርገም እዩ። ኣብ ተራብሒም ዘዘኣተወ ጥያቄት ብዓውት ጸብላል ኣሉም ይወጽ። ብዳይ ዘርእዮሉ (ጌ) ሓደ ካብኣቶም እዩ ነይሩ።

ጌ ካብ ቅድመ-ሰውራ ጀሚሩ ቀጸሉ ኣብ ሰውራ ኣብ መውጻታ ደማ ናብ ዓመታት ናጸንት ዝዘርጋሕ ተራብክነት ዝበሎ ሓርባፍ ምዃኑ ሓደ ካብ ፍሉይነታቲ እዩ። ብዘባ ብዳይ ዘርእዮሉ ከተዘክቲ እንተተጠሪኹ ባዳይ እዩ። ጸናይ ዘርእዮሉ ኣኻም ክትሕበኩ?

ብጠኸርፍዎ ክገለጽ ዝገብጹ ምሚቶ ፍልጠቲ ተመኸር ሰርሒ፡፡ ጥያቄታን ሓላፍነታቲን ብሓንቲ እዩም። ተመሳራይ ሰራሕተኛ መምህሮ (ቅድሚ ምሰላፍ) ወዲ ኣራዊት፡፡ ተራ ተዋጋእይ ተጋዳላይ ሓኪም፡፡ መድፍናጂ ሃውናትን መዳፍታን መራሕ ጋንታ፡፡ ታንታ፡፡ መራሕ ሓይሊ፡፡ ሓላይ ክራይ ኣባይቲ ሓላይ ህዝቡ መግባዜ ዞ ማእከል፡፡ ኣመሓዳሪ ከተማ ከርን... ክንደይ ክበሃል! ታሪኽ ጅግና ብዳይ ዘርእዮሉ ብኣኹል መጽሓፍ ጥራይ እዩ ክጠንቶ ዝከኣል።

ምስ ዘርእዮሉ እናከንራኹ ሰላልና ኣይውጻኦንዮ፡፡ ብዘይካቲ ብሓር ዘሕለፍናዮ ሂወት ገደሊ፡፡ ካብ ተቐደሩ ናብ መፍይዘድ 74 ምስ ከደ ዝፈጸመዎ ቅያታት ከዕልካ እንከሎ መደንጽ እዩ።

ዕላል ርገዬ ሓንቲ ካብታን ዝፈትዎን ካንታታት እዩ። ሰራዊት ህወሓት፡፡ ካብ ትግራይ ክኸብ ኣዳሰ ኣብ ይምርሱ ኣብ ዝበረ እዩን 1990-1991፡፡ ሃገራት

ኣሉ ኣሚራቲ ብታንኪ ክገብሩዎ ዘደንጹ እዩ። ኣብ ገለኡ ከዕልካ ከሎ ካብ ህደው ፍጻሜ ናብ ድናሰ ፈልጎምዮ ይገባብዮ። ግን ከኣ ተጋዳላቲ ህዝቡ ግንግር ብገብሪ ዝርሒዎ ተጻምራታዊ ሓቲ፡፡ ደጋገምን ሰግሮዎ ዘይምኖ ካንታ ጅግንት!

ዘና ዕረፍቲ ብዳይ ዘርእዮሉ ኣብ ዝሰግሙሉ መዓልቲ ካልእ ሃር ክርሕ ኣይኣኣልኩን። ኣሚራቲ፡፡ ንጅግና ብዳይ ዘርእዮሉ፡፡ ምስ ውዑይ ስምዒታይ ገለ ክተናጥጡል ደለኹ። ብዘባ ጌ ዝበሃል እምባ ብሓንቲ እዩ። ኣብ ክልተ ዝኸርታት ግን ክትጸር ወሲ። ይኸሪ ናይታ ኣብ ቤተ-መምህሮ ኣራት ከሎ ዝፈጸመ ቅያን ይኸሪ ናይታ ንኣይ ብሂወት ንክቐጽል፡፡ ህይወቲ ወፍቶ ዘድሓኒ ይኸሪ ኣሃዳና። ቤታ ናይ ኣራት ከሎ ክጅምር።

ዘሊ ካንታዚ ክጽሕፈሉ ዝደለኹ፡፡ ብደገፍኩ መንገድ ወለደና፡፡ ሓቕ ታሪኽ ኣይታቲን ኣብታቲን ክፈልጥ ክትሰከሉን ብደገፍኩ ክትከሉን ምንጽ። እዩ። መን ይፈልጥ! ፈልጎ ክርሒ እዩ ኣሉ ዝጠገሰ ህርኩት መንገድ ሰጥቦኹ ውን ኣይሰኣን ይኸውን። እዚ

ጸሐፍቲዚ ይኸሪ ንቅያ ታንታትና ኣብ ውሽጢ ኣትገጽዮ ዘዘኩ ኣይነሳ። እኔ ደኣ ብዘባታ ንሱ ብኣኣ ዘሰለሰ ንእሽቶ ክፋል ናይቲ ዓቢ ሰርሒት ጥራይ እዩ። እንተ ቅያ ተጋዳላትና መፍይዘድ ይኸት ኮምንደን ኣጋር ተዋጋእቲ ኣብ ሰገራዊ ሰርሒታት ብጠከፍኩ መልክዑ ተጸጊው ክተኣዝ ዘለዎ እዩ። ናብ ዕላል ጌ ብዘባ ኣራት ከሎ ንኸድ።

ሰላሰ 28 ግንቦት 1991። ሰዓት ሓምሽተ ወጋሕታ። ኣርባተ ታንታት ሓዘ ንቤተ-መምህሮ ኣራት ከሎ ክትዘ ዝተመደበ ማእከልነት ሓይሊ ታንታት ዘርእዮሉ ዓይነት ከም ኣዘዘ ሓይሊ፡፡ ንኣባቲ ብድሕሪት ኮይኑ "እተወ!" ኣሉ ክትዘም ኣይደለዮን። ባህሉ ምስታ ቀዳመይቲ ታንታ ክኣቲ እዩ ወሲ። "ኣነ ክኣልፍ ንሰኻ ጸናሕ!" ሰራጽ ባህሊ ተጋዳላቲ ህዝቡ ግንግር። ብቐዳመይቲ እትትኩሳኹ (ምሳ ክትጠፍኣ ወይ ብቐዳመይቲ ዝተኩሳኹ (ምሳ ክተጥፍኣ) እቲ ንቐሎ። ወይ ግብ ወይ ክብ!

"ታንታትና ክቲ ሓምሳ ታንታት ንዓደናሉ ዝበራ ቤት መምህሮ ኣራት ከሎ ምቐጻጻር እዩ ተልእኾኡም። ንሓምሳ ታንታት ብኣርባተ

ታንታት ክገብሩዎን ኣና ንብል ዘለና። እቲ ምሳ ጥራይ ንብሉ ዘደንጹ እዩ። ሓንቲ ታንታ ኻብዮ ኣንጻር 12-13 ታንታት ደርግ ክትጋጠም ማለትዮ። እቲ ዝገረና ዝውተር ካንታ ግም ዓይነትን ጉልደድን ከምዚ ዓይነት ተጻምርን ሓደኹንን ኣለዎ ኣለ ኣይሓሰበን እዩ። መንገድ ክትቐደር ከድልዮና ይመስል።

ምሉእ ለይቲ ኣብ ጉዕዞ ዝተኣደሩ ዘርእዮሉ ዝመርሖም ታንታት ህዝቡ ግንግር ናብ ቤተ-መምህሮ ዝም እናቐረቡ ምስ መጹ ታንታት ጸላኢ ድብይ ገደረን ከይገርግም ተጠራጠፍ። ኣብ ክባይ ኣፍራቃ ኣይራሻ ምስ በጽሑ ድሜ ተጠንቅቆም ክባይም ተቐጻጸሩ። ሽዕራት ንሓለዎ ይገባዩ ዝመሰሉ ታንታት፡፡ ኣብ ቅድሚት ሸኽ ናይቲ ቤተ መምህሮ ተገዳመን ተቐሚጠን ርእዩ። (ምሳታ-ቶም ኣገራምን ምስቲ መልሲ ተዓለወ። እቶም ብተመኸር ዝበሉ ናይ ሳኡል ታንታት፡፡ ኣቃውማ ናይቲን ታንታት ኣተኩርም ኣሰተውግሉ። ይኸሪ ታንታ ንክኸሩ ስላም ክትገርግም እንተኮይነና ሻምብቐኣ ትሕቲ 45 ዲግሪ ክድፋኣ ከም ዘለዎ ኣማኡዞም ይፈልጡ እዮም። ሻምብቐታት ብረት ናይቲን ዝጠርጠሩዎን ሻምብቐ ታንታት ጸላኢ ግን 45 ዲግሪ ኣንቃዕራ ነበረ። በዚ ኮኔ ክዘርግም ዝተዓለዎ ዘይምሃረን ኣረጋገጸ። ትኽ ኣሉም፡፡ ናብ ቀጽሪ ቤተ-መምህሮ ኣራት ከሎ ኣምርሑ።

ኣብቲ ቀጽሪ ክኣትወ ምስ ቀረብ፡፡ ሓንቲ ንእሽቶ መኪና ዝተሓ ዲገሎማት፡፡ ኣብቲ ክባይ ናብ ዝርከብ ሆቴል ክኣቲ ኣብ ኣፍደገ ቤተ-መምህሮ ገፍ ቡሎም። እቶም ታንታት ክሰዱዎ ኣይደለዩን። ምክንያቲ ምስጢር ኣውጽኦ ንዝደበኩት ናይቲ ሰርሒት ክፍሽሉን ዘይተደልዩ ዋጋ ክኸፍሉምን ይኻእል እዩ። ካብ ታንታም ዘበሉም ብምውራይ፡፡ ደው ክበል ኣዘዘዎ። እቲ ዲገሎማት ከሉም ዘይሰምዑ ሰጥሊ ዝገባም ቋንቋ እናተሓረገ ክኸደራ ፈተኑ። ታንታት ኣብ ቅድሚኡ ተገደረን ርእዩ እንተረገደ ዝተሓዘ ኣይነሳ። ብረታቶም ኣቕሪም ፍሕት ከይበል ኣጠንቅቆም፡፡ ፈረሑ ደው በሎ። ማዕጸ መኪና ከራቶም ሓጺቆም ኣውራጃዎ። ሞተሪ ናይታ መኪና ክገፍኡዎ ደለዩ። እታ መኪና ሓይላቶም ግን ኣይነሳ። ክከራኹሩዎ ኣይደለዩን። ጠንጠኖም ናብ ስምጥም ኣተወ።

ነታ ናይቲ ዲገሎማት መኪና ገዳደማ ብገሰ ክብሉ ከለው፡፡ ኣብ ኣፍደገ ቀጽሪ ናይቲ ቤተ መምህሮ ሓደ ቐሺ ሁራት ቡሎም። ነታ ኣብ ውሽጢ እቲ ቤተ-መምህሮ ዘለ ቤተ-ክርስቲያን ክኸፍት እዩ። ደው ክበል ኣዘዘዎ። ቐሺ ግድን ክኣልፍ ኣሲ ኣሉ ኣሰርገረ። ንደውቲ ሓደኹ ምዃኑ ኣጠንቅቆም። "ኣኡልፍራ ጥራይ! ኣብታ ቤተ-ክርስቲያን እንተምትኩ ሓልል እዩ" እናበል ክፍንጥም ደንዕ-ደንዕ በሎ። እንተሕለፎም ነቶም ወተገራራት ክትሰውሉም ሰለ ዝኾነ ከትልፍዎ ኣይኣኣል-ንዮም። ግድን ደው ክበል ምዃኑ ሃርዎም። ኣብ ቐሺ ግን ክገብሩዎ ደንዕ-ደንዕ በሎ። እቶም ታንታት ተጋዳላቲ ሓይሊ ክገብሩዎም ተገዳዳዩ። ክጽሑ ዕድል ክሰጡዎ ኣይደለዩን። ናብ ጉንዲ እዘኩ ብረት ኣቕሪም። ብዘይ ዘረባ ክጽጋዕ ኣዘዘዎም። ሓጻር! ኣብ ቐሺ ሰላኪ ኣሉ ተጽባብ።

ይቕጽል...

ግንቦት 12፣ ዓለምለካዊ መዓልቲ ጥዕና ብቕሊ ኣብ ትሕቲ “ውሑስ ጥዕና ብቕሊ፡ መሰረት ውሑስነት መግቢ የረጋግጽ” (Plant Biosecurity for Food Security) ኣብ ትሕቲ ዝብል ቴማ፡ ሎሚ ዓመት ኣብ ዓለምን ሃገርናን ንኣሙሻይ ግዜኣ ተዘኪራ። እዛ መዓልቲ፡ ዓለምለካዊ ማሕበረሰብ ንቕሓቲ ክብ ኣቢሉ፡ ብቕሊን ውጽኢት ብቕሊን፡ መግብን ንግድን፡ ቁጠባን መነባብሮን... ጥዑይ፡ ውሑስ/ድሕነቲ ዝሓለወን ዘላቕን ንክኸውን ዘረጋግጽ ሰጉምታት ክወሰድ ከም ዘለዎ፡ እተዘኻኸር ኣዘዎ ኣገዳሲት ዕለት እያ።

ብቕሊን ውጽኢት ብቕሊን፡ ካብ ኣደ ቦታ ናብ ካልእ ወይ ካብ ሃገር ናብ ሃገር ኣብ ምንቅስቃሶም፡ ገለ ባልዓት ሓዘም ክገቡዎም ስለ ዝክእሉ፡ ኣዘዎ ልዑል ጥንቃቄ ምግባር የድሊ። ባልዓት ብቕሊ፡ ብእተፈላለዩ መገድታት ማለት ብመርከብ ብሰብ ብነፋሪት ምስ እተፈላለዩ ኣቕሑ... ክኣትዉ ይክእሉ፡ ኣብቲ ዝኣትዎ ሓድሽ ቦታ ኸኣ ዓቢ ሓደጋ የሰዕቡ፡ ብቕሊ-ክጠፍኡ ዘይክእሉ ብምዃናም ድማ ኣብ ልዕሊ ቊጠባ ናይ ኣንቲ ሃገር ወይ ሕብረተሰብ ክበድ ጉድኣት የሰዕቡ። ባልዓት ንምጥፋእ እንዋቀመሎም መድሃኒታት ብግደኦም፡ ኣብ ኣከባብን ስነ-ሂወታዊ ብዙሕነትን ዝበኣሰ ክሳብታት እዮም ዘውርዱ። ሕብረተሰብ ክረኽቦ ዝግብኡ መዳዘዊ መግብታት ድማ ብሰንኪ ባልዓት ይሰኣን። ስለዚ፡ “ውሑስ ጥዕና ብቕሊ፡ ንምርግጽ ውሑስነት መግቢ” ካብ ዝሕገዙና ኣገባባት እምበኣር፡ እዞም ዝሰዕቡ ምጥቃስ ይክኣል።

1. ምሕያል ኣገልግሎት ውሽጣ ብቕሊ

ብቕሊን ውጽኢት ብቕሊን፡ ባልዓት ሓዘም ከይኣትዉን ከየሰፈሩሎን ንምክልኻል፡ ዓቢ ጥንቃቄ የድሊ። ካብ ካልኣት ሃገራት ናብ ሃገር ቅድሚ ምእታዉ፡ ብመሰረት ኣዋጅ ውሽጣ ብቕሊ ቁጽሪ 156/2006፡ ናይ እትዋትን ንጽህናን ወረቐት ምስክር ከም ዘማልኦ ከረጋግጽ ኣለና። ኣብ ወደባት፡ መዕርፎ ነፈርቲ ወይ ብመሬታዊ መእተዊ ኣፍደገታት፡ እቲ ዝኣቲ ዘሎ ብቕሊን ውጽኢት ብቕሊን፡ ብግቡእ ክፍተሽን እቲ ተዋሂቡዎ ዘሎ ወረቐት ምስክር፡ ብቕሊ ምዃኑን ምርጋጽ የድሊ። ቅምብ ብምውሳድ፡ ደቂቕ መርመራ ተገይሩሉ፡ ካብ ባልዕ ውሑስ ከም ዝኸውን ምግባር ማለት'ዩ። ምስ ብቕሊን ውጽኢት ብቕሊን ተተሓሕዞም፡ ብእተፈላለዩ ኣገባብ ወይ ዘይሕጋዊ መንገዲ ሰለኹም ዝኣትዉ ከምኡ'ውን ብመልክዕ ለበዳ ዝኣትዉ ባልዓት፡ ኣብ ሃገር ምስ ኣተዉ ከየሰፈሩሎን ክበድ

12 ግንቦት ዓለምለካዊ መዓልቲ ጥዕና ብቕሊ

“ውሑስ ጥዕና ብቕሊ፡ መሰረት ውሑስነት መግቢ የረጋግጽ”

ብዘይ ሕጋዊ ኣገባብ ብመግቢ ነፈርቲ ክኣቲ ዝተታሕዘ ውጽኢት ብቕሊ

ጉድኣት ከየውረዱን፡ ተቐላጠፍካ ክሰፈሩሎን ኣብ ልዕሊ ምህርቲ ኣብ ቁጽጽር ምእታዎም ወሳኒ እዩ። ኣብዞም ዝሓለፉ ዓሰርተታት ዓመታት፡ ኣህጉራዊ መንግስታትን ንግድን፡ ኣብ ምስፍሕፍሕ ባልዓትን ሕማማትን ዓቢ እጃም ተጻዊቱ እዩ። ስለዚ፡ ብቕሊን ውጽኢት ብቕሊን ኣብ እንግዳሕ እዮን፡ ካብ ባልዕ ናጻ ምዃናም ኣረጋገጽና ከገገዎዎ ይግብኣና።

2. ግቡእ ኮላላ ምክያድ

ኣደሰቲ ባልዓት ብእተፈላለዩ መንገድታት ኣብ ሃገር ክኣትዉ ይክእሉ። እዞም ዝኣተዉ ባልዓት ግን ብዝቐልጠፈ ኮላላ ገይርካ ከተለልዮም ይግባእ። ምክንያቱ፡ ኣብ ልዕሊ ምህርቲ ኩነ ካልእ ብቕሊን ውጽኢት ብቕሊን ኣግራብን ሳዕቢናት ከምጽኡ ስለ ዝክእሉ፡ ኣደገኛታት እዮም። ኮላላ ምክያድ፡ ኣብ ሃገር ዘለዉ ባልዓት ብግቡእ ሰኒድኩ፡ ኣብ ካልኣት ሃገራት ምስ ዘለዉ ባልዓት ብምንጽጻር፡ ብቕሊን ውጽኢት ብቕሊን ኣብ እተኣትዉሉን እትሰደሉን እዋን ክሕግዝካ ይክኣል።

3. ንቕሓት ሕብረተሰብ/ መሻርኻቲ ምዕባይ

ኣፍልጦ ሕብረተሰብ ብዛዕባ ሕማማትን ባልዓትን ክሰፍሕ የድሊ። ባልዓት፡ ምስ ብቕሊን ውጽኢት ብቕሊን ክኣትዉ፡ ክሰርቱ፡

ክሰርቱሎን ኣብ ልዕሊ ምህርቲ ዕንወት ከውርዱን ከም ዝክእሉ ምፍላጥ ወሳኒ እዩ። ንኣፍሪይቲ፡ ነጋዶ፡ ቱሪዝም፡ ተመራመርቲ ስነ-ፍልጠት፡ ብዓል ስልጣን ኣግራብን እንሰላ ዘገዳምን፡ መራኽቢ ብዙሓን፡ ኣመሰራሕቲ ትካላት... ብኣፈሻ ንሃገራዊና መሻርኻቲ፡ ኣፍልጦኦም ከም ዝግቡ ምግባር ኣጋዚ'ዩ። ባልዓትን ሕማማትን ደባ ስለ ዘይብሎም፡ ካብ ደገ ምስ ዝኣትዉ ብቕሊን ውጽኢት ብቕሊን ተተሓሕዞም ንኸይኣትዉ፡ ጸዕርን ውህደትን ናይ ዞባውያንን ኣህጉራዊያንን ውድባትን ሞያውያን ኣካላትን'ውን ኣገዳሲ እዩ። ብዓቢኡ ግን፡ ብቲ ኣህጉራዊ ውዕልን ሃገራዊ መምርሒታትን ምክልኻል ብቕሊ ተኸቲልኩ፡ ከተኣቲን ከተውጽእን ከም ዘለካ ምፍላጥ የድሊ።

ውሑስ ጥዕና ብቕሊ ውሑስነት መግቢ የረጋግጽ

ጥዑይን ንጹህን ብቕሊ፡ ኣብ ዕብዩት ቁጠባ ዓቢ ድፍኢት ኣሎም። ሃገራዊ፡ ዞባውን ኣህጉራውን ንግዲ ብቕሊን ውጽኢት ብቕሊን፡ ኣብ ዕቢት ቁጠባ ኣንቲ ሃገር ኣዘዎ ኣገዳሲ እዩ። ብፍላይ ድማ ነተን ኣብ ምምዕባል ዝርከባ ሃገራት። እኹልን ቀጻልን ቀረብ መግቢ ምህላው፡ ዕብዩትን ውሑስነት መግብን ኣብ ምርግጽ፡ ጥሚት ኣብ ምጥፋእን ካልእን ይሕግዝ። እዚ ዕውት ንምግባሩ ግን ኣጸጋሚ ዝኹነሉ እዮን ኣሎ።

ፈለግ ጥዕና ብቕሊ፡ እንሰላ፡ ሰብ፡ ኣከባቢ... ከተውሕሰ ስለ ዘሎኩ፡ ቀንዲ ማሕንቓታት ናይ'ዚ ዝኹኑ ረጃሒታት ከኣ፡ ክሊማዊ ለውጡ፡ ዘይምዕሩይ ኣጠቓቕማ ባህርያዊ ጸጋታት፡ ወረርሽኤ/ ኣደሰቲ ባልዓት፡ (invasive pests) ዘይምዕሩይ ኣጠቓቕማ መድሃኒት ጸረ-ባልዕ፡ ... እዮም። ኣብ ኣፍሪቃ፡ ዓመታዊ

ኣስታት 135 ሚልዮን ዝበጸሑ ሰባት፡ ብመግቢ ወለድ ሕማማት ይጥቅዑ። ኣስታት 180,000 ዝኹኑ ድማ ብመግቢ ወለድ ሕማማትን ካልኣትን ዓመታዊ ይጥቅዑ። ከም መግቢ ወለድ ሕማማት ንምፍጥስ ድማ ዓመታዊ፡ ኣስታት 3.5 ቢልዮን ዶላር፡ ወጻኢ ይግበር። ስለዚ እኹል፡ ውሑስን ቀጻልን ቀረብ መግቢ እንሰላ ምስ ዝህሉ፡ ወዲ ሰብ ዘድልዮ መዳዘዊ መግቢ ክረኽብ ስለ ዝክእል፡ ኣብ ጥዕና ዓቢ ኣስተውጽኦ ይገብር። ውሑስን ጥዑይን ብቕሊ ምስ ዝረጋገጽ፡ ጥዕና ኣከባቢ፡ ወዲ-ሰብን እንሰላታትን ብእኡ መጠን፡ ውሑስ ክኸውን ይክኣል። ቴማ ናይዚ 12 ግንቦት እንጽንብላ ኣህጉራዊ መዓልቲ ጥዕና ብቕሊ እምበኣር፡ ከዚ ኣብቲ መሰረት ዝገበረ እዩ። “ውሑስ ጥዕና ብቕሊ፡ ውሑስነት መግቢ የረጋግጽ”

12 May
12 ግንቦት
12 مايو

International Day of Plant Health

ዓለምለካዊ መዓልቲ ጥዕና ብቕሊ

اليوم العالمي لصحة النبات

Plant Biosecurity for Food Security
ውሑስ ጥዕና ብቕሊ፡ መሰረት ውሑስነት መግቢ
الأمن الحيوي للنباتات من أجل الأمن الغذائي

ውሑስን መዳዘውን መግቢ ንኹሉ፤ ኣብ ኩሉ!

ግልጽ

ናጽነት ደስባለ - ሓባን ገብረአምላክ - ሳምራዊት መለስ

1ይ ቤት-ፍርድ ዞባ ማእከል አስመራ

ናዚታ ብርሃ ወንድምጽገህ፡ አይ ብርሃ ወንድምጽገህ፡ አሎም ስለጠየቁ፡ አን ምስ 7 ህለዋት አጠቃቀም ወረሰ፡ ምዃን ደረጃዎች ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/4/26 ኣብ ቤ/ፍ 2ይ መጋዕድ ቁ.49 ይቅረብ።

ናዚታ ብርሃ ወንድምጽገህ፡ አይና ገርገለ ሓሳስ ስህተት ስለጠየቁ፡ አን ምስ 5 አጠቃቀም ወረሰ፡ ምዃን ደረጃዎች ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/4/26 ኣብ ቤ/ፍ 9 መጋዕድ ቁ.32 ይቅረብ።

ብፍ/በ/መሳል የዕቡ ተወልድ ብፍ/በ/ዕዳ ፍጹም ገብራይ ገንገህ ዝህልዩት ናይ ልጽሚ ክሲ ቀረብጻኻ ስህተት፡ 7/4/26 ኣብ ቤ/ፍ 2ይ መጋዕድ ቁ.49 ቅረብ። እንዘይቀረብ፡ ጉዳይኻ ኣብ ዘጸሓሉ ክረኣ ምዃን ክፍልፍ።

ክሲት እብረኡ ግርማይ ገብረሰላሴ፡ ተጻዕኒ ገብረገብረ ስህተት ናይ ሓጻር ክሲ ቀረብጻኻ ስህተት፡ ብኣል ወይ ብኡጋይ ወከል 7/9/26 ኣብ ቤ/ፍ 5ይ መጋዕድ ዕዳን እኹል ቅረብ። እንዘይቀረብ፡ ጉዳይኻ ኣብ ዘጸሓሉ ክረኣ ምዃን ክፍልፍ።

ወ/ር ሃሳው ሃይለማርያም እንግዳ አይ ወ/ር ሮጋት ሃይለ ዐቕሞንደርዳቤ ብህይወት ክሉ ብህዝቡ ዘውረሰኑ ክደፍብሉ ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/9/26 ኣብ ቤ/ፍ 5ይ መጋዕድ ዕዳን እኹል ይቅረብ።

ክሲ ኣቶ የዕቡ ገይጎም ተኸሰት ወ/ር ሸዊት አሰው ተኸጸዮን ናይ ስብኦይን ሰይጣን ዝህልዩት ጉዳይ ተኸፊታኪ ስህተት፡ 7/3/26 ኣብ ቤ/ፍ ቅረብ። እንዘይቀረብ፡ ጉዳይኻ ኣብ ዘጸሓሉ ክረኣ ምዃን ክፍልፍ።

1ይ ቤት-ፍርድ ጳዕዳ ክርስትያን

አልሳ ወልዱ ተኸይ ምላል ተራፍ አልሰግ ወልዱ ተኸይ ተሃሊ-ይተኣረመላይ ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/9/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

1ይ ቤት-ፍርድ ዓዲ ጳዕዳ

ተኸላሎም ቤጊ ገብረሰላሴ፡ አዮ ቤጊ ገብረሰላሴ ባርራ ስለጠየቁ፡ ንኣዳና ወ/ር አሰመረት ጻደቅ ፍህ ናይ መጻምዲ መሳል ይተሓሰዱ አን ምስ 6 አጠቃቀም ደግ ወረሰ፡ ምዃን ደረጃዎች ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/4/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ተኸይ ኪዳነ ስላሴ ስም አይ እብረኡ ወልደገብረገብ ምላል ተራፍ እብረኡ ፍሉጻዮን ወልደገብረገብ ተሃሊ-ይተኣረመላይ ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/8/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

1ይ ቤት-ፍርድ መንደራ

ወ/ር ሮጋብ ተኸይ ብዳ ቤተይ መግሸትኣብ ቤጊ ስለጠየቁ፡ ገዳ ናይ መጻምዲ መሳል ይተሓሰዱ፡ 8 ደቁ ደግ ወረሰ፡ ምዃን ደረጃዎች ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/10/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ደሬድ ገሰነ ክፍላይ ምላል ተራፍ ደሬድ አንገም ክፍላይ ተሃሊ-ይተኣረመላይ ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/3/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ። ወ/ር ገብረ ሃይለ ተኸይ አሞይ ወ/ር ሸዊት አሰው ገብረኢግን ስለጠየቁ፡ አን ጥራይ ወረሰት ምዃን ደረጃዎች ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/3/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

መሓሪት ተኸይገብ ሓይሎም ብዳ ቤተይ ገብረገብረገብ ከተ ገብረገብረ ስለጠየቁ፡ ገዳ ናይ መጻምዲ መሳል ይተሓሰዱ፡ 5 ደቁ ደግ ወረሰ፡ ምዃን ደረጃዎች ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 10/6/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

መም መሲ ተኸይ ገብረገብረ አይ አብ ተኸይግርም ሃብተሰላሴ ስለጠየቁ፡ 9 ደቃ ወረሰ፡ ምዃን ደረጃዎች ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/3/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ፊሩዝ ደሰን የሱፍ ምላል ተራፍ ሰብካ ደሰን የሱፍ ተሃሊ-ይተኣረመላይ ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/10/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ጸይ ካሳይ አርአይ፡ ጸይ በለል ሾሩበ ዐመር ስለጠየቁ፡ 2 ደቃ ወረሰ፡ ምዃን ደረጃዎች ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/2/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

አይን መሉጊታ ተኸይ ምላል ተራፍ ቅዳሳ መሉጊታ ተኸይ ተሃሊ-ይተኣረመላይ ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/10/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ተኸላሎም ወልደሚካኤል ክፍለ ምላል ተራፍ ተኸይግርም ወልደሚካኤል ክፍለ ተሃሊ-ይተኣረመላይ ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/10/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

1ይ ቤት-ፍርድ ዓዲ ጳዕዳ ገብረገብረ ወልደገብረገብ ዘሙይ ምላል ተራፍ ናህም ወልደገብረገብ ዘሙይ ተሃሊ-ይተኣረመላይ ስለ

ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/11/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ክሲት ገብረ ገብረገብረ መሃን ተኸይ ኣቶ ወልደሚካኤል ግርማይ ገብረገብረ ናይ ሓጻር ክሲ ቀረብጻኻ ስህተት፡ ብኣል ወይ ብኡጋይ ወከል 7/2/26 ኣብ ቤ/ፍ ቅረብ። እንዘይቀረብ፡ ጉዳይኻ ኣብ ዘጸሓሉ ክረኣ ምዃን ክፍልፍ።

ለተሚካል ዛይድ ፍህደ ምላል ተራፍ ሰብካ ዛይድ ፍህደ ተሃሊ-ይተኣረመላይ ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/11/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ሰሚራ ምህንግ ገብረገብረ ምላል ተራፍ ቅዳሳ ምህንግ ገብረገብረ ተሃሊ-ይተኣረመላይ ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/11/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

1ይ ቤት-ፍርድ ሰገይቲ

መበራህቲ አሰፍሃ ረዳ ምላል ተራፍ መበራህቲ አሰፍሃ ግደ ተሃሊ-ይተኣረመላይ ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/21/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ቤተሰብ ልደል ርብ አይ ወ/ር ሸዊት ወልደአብ ካብ 2010 ደይይ ስህይብ፡ ብገብረ ሓዳ አርራ-ትጻውላይ፡ እንዘይቀረብ ደግ ጥፋኦ ክውሰሉ ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/28/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ዳዊት ተኸይ ምላል ተራፍ አብል ተኸይ ተኸይም ተሃሊ-ይተኣረመላይ ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/28/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ወ/ር ታሪዝ አብርሃም አይ ገጸህቲ ግደ ባህታ ስለጠየቁ፡ አን ጥራይ ወረሰት ምዃን ደረጃዎች ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/4/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

1ይ ቤት-ፍርድ ደቀምሓረ

ክሲት ወ/ር ሮጋት ሃይለ ሃብተ ሃብተ ገብረገብረ ተኸይ ኣቶ ሃብተ ገብረአብ መግሸት ናይ ሓጻር ክሲ ቀረብጻኻ ስህተት፡ ብኣል ወይ ብኡጋይ ወከል 7/28/26 ኣብ ቤ/ፍ ቅረብ። እንዘይቀረብ፡ ጉዳይኻ ኣብ ዘጸሓሉ ክረኣ ምዃን ክፍልፍ።

ወ/ር በጸት ተኸይ ኣብርሃ ብዳ ቤተይ ደብይ መጽደ ወልዱ ስለጠየቁ፡ ገዳ ናይ መጻምዲ መሳል ይተሓሰዱ፡ 9 ደቁ ደግ ወረሰ፡ ምዃን ደረጃዎች ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/10/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

1ይ ቤት-ፍርድ ዓረዛ

ጉይትም ገብረመስቀል ክፍላይ አይ ከይብ ገብረ ስለጠየቁ፡ አን ምስ 2 አጠቃቀም ወረሰ፡ ምዃን ደረጃዎች ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/1/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

1ይ ቤት-ፍርድ ዓዲ ቅይሕ ራንዳ ብርሃ ተኸይ ምላል ተራፍ ሃብተ ተኸይ ተሃሊ-ይተኣረመላይ ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/4/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

1ይ ቤት-ፍርድ ሰንዓል

ክሲት አሰመረት ሃይለ ባህታ ተኸይ ለክ ብርሃ ሓገሶ ናይ ሓጻር ክሲ ቀረብጻኻ ስህተት፡ ብኣል ወይ ብኡጋይ ወከል 7/3/26 ኣብ ቤ/ፍ ቅረብ። እንዘይቀረብ፡ ጉዳይኻ ኣብ ዘጸሓሉ ክረኣ ምዃን ክፍልፍ።

ሃደ ተወልደ ገብረመድህን ብዳ ቤተይ ቅሪ ደረር ተኸይ ስለጠየቁ፡ አን ኣብ ዝተኣኸሰ ደኹን ዘይተኣኸሰ ወረሰት ምዃን ደረጃዎች ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/28/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ክሲት ጸገ መበራህቲ ሃይለ ተኸይ ርብ ገብረመድህን ኣረጋይ ሓገሶ ናይ ሓጻር ክሲ ቀረብጻኻ ስህተት፡ ብኣል ወይ ብኡጋይ ወከል 7/28/26 ኣብ ቤ/ፍ ቅረብ። እንዘይቀረብ፡ ጉዳይኻ ኣብ ዘጸሓሉ ክረኣ ምዃን ክፍልፍ።

ክሲት ደሃብ አይተም ቦርኪ ተኸይ ፍጥይ አርአይ ተኸይ ሰሰ ክሲ ቀረብጻኻ ስህተት፡ ብኣል ወይ ብኡጋይ ወከል 7/28/26 ኣብ ቤ/ፍ ቅረብ። እንዘይቀረብ፡ ጉዳይኻ ኣብ ዘጸሓሉ ክረኣ ምዃን ክፍልፍ።

1ይ ቤት-ፍርድ ጊንዳዕ

ሆላድ አብ ደሃብ ምላል ተራፍ ሆላድ ዓበል ደሃብ ተሃሊ-ይተኣረመላይ ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/21/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

አብርሃም አዳብ ወልደብርሃን ምላል ተራፍ አብርሃም ገብረብርሃን ግንደብርሃን ተሃሊ-ይተኣረመላይ

ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/25/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ት/ዕ ተምድ ዓበይል ፋይድ ምላል ተራፍ ተምድ ዓበይል እሞንል ተሃሊ-ይተኣረመላይ ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/18/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ሳይድ ጅብረ መሓመድ ምላል ተራፍ ሳይድ መሓመድ ዓለ ተሃሊ-ይተኣረመላይ ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/1/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ሳይን ርብ አብርሃ ምላል ተራፍ ሳይን አብርሃ ስረቀ ተሃሊ-ይተኣረመላይ ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/1/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ንግ ማሕመድ ሓሰደን ምላል ተራፍ ንግ ማሕመድ ሓሰደን ተሃሊ-ይተኣረመላይ ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/1/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ሓሰን ሳይን ዐሳምን ምላል ተራፍ እድረሰ ዓለ መሓመድ፡ ስም አይ ደግ ሳይድ ማሕመድ መሓመድ ምላል ተራፍ ዓሳ ማሕመድ መሓመድ ተሃሊ-ይተኣረመላይ ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/25/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ሐመድ መሓመድጎር ማሕመድ ምላል ተራፍ ሐመድ ዓለ ማሕመድ ተሃሊ-ይተኣረመላይ፡ ስም አይ ደግ ሳይድ ሃብተ ፋዒጋ ምላል ተራፍ ከደጃ አይም ዓለ ተሃሊ-ይተኣረመላይ ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/21/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

አልሳ ግንደብርሃን ብዳ ቤተይ ገብረሃወት ከተማ ስለጠየቁ፡ ገዳ ናይ መጻምዲ መሳል ይተሓሰዱ፡ 1 ወዳ ደግ ወረሰ፡ ምዃን ደረጃዎች ስለ ዝህብ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ 7/1/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ብሙ ዓበይል ስራፍ ዓበይል ስራፍ ኣብ ክብ. ምም ተራቲሎ ዚፕ 1A866 ፕሎት 146 ፓርላል D ጎደና 8664 ስፍራት መሪት 312.50 ት.ሜ ብዘጸሪ መዝገብ ንብረት 1007424 ተመዝገቡ ዝርከብ ዘይንተኣኸሰ ንብረት (ዝ) ብዳ ሓደ ደርብ፡ ብመሃግ ከመተላልፎ ስለ ዝደለኹ፡ ዝቃዎም እንተሉ፡ ምልክታ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ጀምሩ ኣብ ወጃጢ ሓደ ወርሒ ሕገ ብዘጸዘ መሪት ካብ ዝህልዩት ቤት ፍርድ መሓመድ ትጽዕኒ ሕገ ናብ ቤት ጽሕፈት ፓብሊክ ናታሪን ቤት ጽሕፈት ካዳስተርን ይቅርብ። እንዘይቀረብ ግን ኣርጅናል ስፍራቲ ኣቅብ ጉዳይ ከፊጽም ምዃን ኣትብር።

ወከል አወል ኮረዲን

ስድራቤት

ዮሴፍ ሃይለማርያም

ትርጉም ናጽነት፡ አብ ኤርትራዊት ስድራቤት

ሉል ተሰፋይ

ጫ/ዕ/ጫ/ድሕነትን

ቀዳሕነን ሆነን ሕብረተሰብ ምስ ቀዳሕነን ሆነን ሞራሊን ርገኣን ስድራቤት ዝተካተተ እዩ፡ ስድራቤታት መሰረት ሕብረተሰብ ሃርገን ምዃን ርዳኣ እዩ፡ አብ ሃርገን ሕብረተሰብ ዝህሉ ኣጠቓላይ ደረጃ ዕብዳን ርዳኣን ስድራቤታት፡ አብ ወሽጠን ብዘህልዎን ስህተ፡ ምርድዳዎ ምክብር ፍቕሪ ሓልዮት፡ ምጽውዋር ተላራዊ ዕላማን ደውሰኹ።

ሕብረተሰብ ኮሞ ኣገዳሲ ዓውዲ ማሕበራዊ ህጻን ፍልጠኛ፡ አብ ቅርጺ፡ ኣታውሜ ትርጉም ኣመጺኦ ስድራቤት ብዘካ ማጽናዕትን ምርጫትን ዘዩደ እዩ፡ ብዘተት ምህራት ህጻን ሕብረተሰብ ስድራቤት አብ ሕብረተሰብ ሃርገን ዘለዎ ተራ ምጽዳድ፡ "እም ከርናዕ" ወህደት፡ ስህተ፡ ርዳኣ፡ ብልጽግና፡ ናይ ሓደ ሃር ምዃና ይገልጻ።

ስድራቤት ኮሞ እም ከርናዕ ዝገባሉ ተራኣ ምጽዳድ፡ ብሉጻትን ኣፍሪይትን ቁልዕን ህጻንን ናይ ምጽዳድ ሓላፊነት ኣለዎ፡ ምፍራይ ብሉጻትን ኣፍሪይትን ቁልዕን ህጻንን ኣገዳሲ መሰረት ህጻን ሃር ምዃና ይገባሉ፡ ርገኣን ሰላምን ከታት ስድራቤታት፡ ነ፡ አብ ላሊ ዝገባሉ ተራኣን ምጽዳድ ኣገደ፡ አርትራዊት ስድራቤት መሰረትን ምጽዳድ አርትራዊ ክበርታት ከርግኡ።

ህዝብ አርትራ ዝከበሉ ክበርታት፡ ባህ፡ ልምድታት፡ ሃሪዊ መገኛ፡ መሰረቱ አብ አርትራዊት ስድራቤት እዩ፡ ዘኸርዕ ባህ መኸተን ዘይተገበርኡ ክኸኸን ህዝብ አርትራ ክብ ሞኑ ኣትከተ ዝህረ እዩ፡ ንመገኛን ባህን ናይቲ ሕብረተሰብ ዘመልከት ሕዮታት እንግባ ክብ 13 ክፍለ ዘመን ኣትከተ ደርገብ ነዩ።

ስነ-ተጻፊዊ ኣቀማግላ አርትራ ዝሰጠሎ ሓይልታት፡ ክብ ሞኑ ኣትከተም ንአርትራ ምግባፍን ምጻጻርን ሃዩ ኣይደም እዮም፡ አብ ዝተገለጸ መድረኽ ታሪኽ ዝመጽኡ ገደብ ኮሞ ተርጎሞን ግዘጸውያን ኣጠቃላይ-ያን ብምክትን ጸገገንን ኣትገጽዎም ናይ ብምክትን ጸገገንን

ህዝብ አርትራ ዝከበደህን ኣላሽ ዝህሉን ደርገብም።

ጸገገን፡ ተወፋይነት፡ ምክብር ምጻጻድ፡ ጸገገን፡ ቅንዕና፡ ሓልዮት፡ ዝሓላሉ ክበርታት አብ ምክብር መጻኢ፡ ወለዶታት ደማ ክበርታት አብ ምክብር ገሉሕ ተራ አርትራዊት ስድራቤት ኣገደ ልዑል ምዃና ምርጻፍ ይገልጻ፡ ቀዳሊ ወራራትን መዘኸተታትን አብ አርትራ ክብ ዝገለጸም ዝገደ ጸገገን ምክትን ስድራቤት እዩ።

ስድራቤት አብ ትብታተኡ እዮን ዘይብደብ መሰረት ምጽዳድ ምፍራሕ ቀጻሚ ትኣል ምጽዳድን ዝኸኸ ስድራ ስለ ዘህቡ አብ ምፍራይ ብደብ ዘርታት ሃዩ ዩህቡ፡ አብ ዝተገለጸ እዮን አብ አርትራ እዮም ዘገቡ ገደብ መሓጸም ናብታ ምጽዳድ ህወ ናይ ከሉ ዝኸኸ አርትራዊት ስድራቤት ብምክብር ብምጻጻ፡ ከፍት፡ ስድት ክትብታትን ስራሕም።

ኮሞ መርኣዮ ናይዚ ብርክት ዝህ ህዝብ ክብ መሪቡ ተፈናቂሉ ናብ ስድት ኮሞርቲ ህጻን ብዘይ ጠዋ ክተርፍን ክኸኸትሙን ዓይታት ደማ ክበደማ ተገደኹ፡ እዚ ዝገለጸ ማሕበራዊ ጸገገን፡ አብ ሕብረተሰብ አርትራ ከበድ ስምራት ኣትከተ።

እዚ ከሉ ኣደራዕ ዝወረጸ አርትራዊት ስድራ፡ እዚ ከሉ ሽግራት ብምባዳ ነ፡ ዘኸርዕ ባህ ጸገገንን መኸተን ናብ መጻኢ ወለዶታት አብ ምጽዳድ ምዃብን ዝኸኸሉዮ ዋጋ መጻርኡ።

ዮሴፍ፡ ናይዚ መርኣዮ አርትራ ናጽን ልኡላዊትን ሃር አብ ምክብር አብ ዝተኸደ 30 ዓመታት ዝወሰደ ብራታዊ ቃል፡ ባህ መኸተን ብምክብር ሃር ናጽ ዘውጸን ዘውጸኡን አርትራዊትን ተጋደሉኡ ወጸኡት ናይዚ እዮም።

ቃል ህዝብ አርትራ አብ ምጻጻ፡ መሪብ ተራ ዝጸወተ ወደብ ህዝብ ግዳር ክብ ዝኸኸሎም ሰውራውን ሃሪወን ክበርታት፡

ኮሞ ጸገገን፡ ቅርጻት፡ ርክብ፡ ተ ወ ፋ ይ ነ ት ፡ ብደዳኛ፡ ሓዩን፡ አብ ሕብረተሰብ አርትራ ገደብ ምጻጻ፡ ገደብ እዮም፡ ተጋዳይ ህዝብ ግዳር አብ ግዜ ብራታዊ ቃል ዝህረ ምጽዳድ ብደዳኛ መኸተን መኸተን መሰረቱ ኣብቲ ዝገለጸ አርትራዊ ስድራቤት ምዃና ኮሞ ርዳኣ ደውሰደ።

ስድራቤት ብህፍልጠታዊ መገዳ ክገለጽ ከሉ፡ ንነውልድን መውሰንን ዝተጣሙ ሰዮት ዝምርኮም ማሕበራዊ ኣካል ተገባሩ ደጻዮቲ፡ እዮን ኣደን ስድራ ናይ ምጽዳድ ሓላፊነት አብ ዝኸኸሉ

እዮን ንደቆም ክበርታትን ባህን ሕብረተሰብ ናይ ምጽዳድ ሓላፊነት ኣለዎም፡ እዚ ምክብር ደማ ሰላማዊ ህጻን ርገኣ ከታትን ኣትከተን ምህው መሰረታዊ ሃር እዩ።

አርትራውያን ወለድን ደቆም ሕብረተሰብን ሃሪወን ክበርታት አብ ምውራሕ ብኣብት ዝገባሉ እዮም፡ አብ ግዜ ብራታዊ ቃል ምን ከሉ ብኣትገጽዎም ገደብ ዝወርድ ዝህረ ግዳርን ኣደራዕን ብኣትገጽ ደኣት ግዜን ስድትን ንደቆም አርትራዊ ባህን ክበርታትን አብ ምውራሕ ዝጸወተም እዮም ባህ እዩ።

ደቆም ታሪኽ ሃርገም ክፈልጡን ሃሪዊ ስምት ሓዳርም ግዜም ክፍጽሙ አብ ምድራኹን ዝህረም ኣርክቶ አብ ታሪኽ እናተከረ ዝህረ እዩ፡ ናይዚ መርኣዮ ብራታዊ ቃል ህዝብ አርትራ፡

ማሕበራዊ ህጻን ምክብር አብ ሕብረተሰብ ዘለዎ ኣርክቶ ገሉሕ እዩ፡ ብሉጽ መሰረት ምጽዳድ ናብ መጻኢ ወለዶታት ባህን ክበርታትን አብ ምክብር ኣገዳሲ መሰረት እዩ፡ አብ ዝተላፈ ዓመታት ናጽነት ሃር አብ ምዃብን ምጽዳድ ወህ ግደ ዝጸወተ አርትራዊ መገኛ ሓርገን ኣፍራይን ንኸኸውን ክብ ዝኸኸሉ ብዘካ ርገኡታት ሓይ አብ ስልጠን ስድራቤት ብምጻጻ ምዃና ኣምክትን፡ ሰዚ ህወ ሞራር ስድራቤት ኣገደ ኣገዳሲ ሃር እዩ።

ዓውሎምን ዘመናውትን ዝፈጠር ህዝብ ዘለዎ ህይወት ሓይራታት፡ ምጽዳድ ተራ ስድራ ቤት አብ ሃርገን ሕብረተሰብ እዩ፡ ስድራቤት ኣገዳሲ ማሕበራዊ ኣካል ኮሞ ምዃን ዝህረ ተራ አብ ዘመናዊ ሕብረተሰብ ጸም እናገደሉ አብ ምጽዳድ ደርገቡ፡ ወልቃውነት፡ ሰቡ ፍትወት ሃሪወት፡ ትሰብ፡ ኣገኛ፡ ምግዳል ክበርታት፡ ምፍርኻሽ ባህ፡ አብ ብዘተት ህዝብታት ጸም ከበድ ጸም አብ ምፍጠር ደርገቡ።

ኮሞ ጸገገን፡ ቅርጻት፡ ርክብ፡ ተ ወ ፋ ይ ነ ት ፡ ብደዳኛ፡ ሓዩን፡ አብ ሕብረተሰብ አርትራ ገደብ ምጻጻ፡ ገደብ እዮም፡ ተጋዳይ ህዝብ ግዳር አብ ግዜ ብራታዊ ቃል ዝህረ ምጽዳድ ብደዳኛ መኸተን መኸተን መሰረቱ ኣብቲ ዝገለጸ አርትራዊ ስድራቤት ምዃና ኮሞ ርዳኣ ደውሰደ።

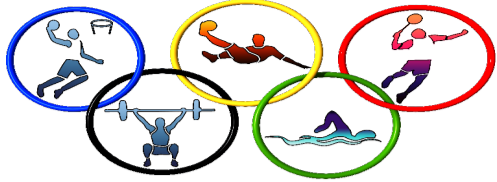
አብ ታሪኽ ውሑድ መወዳደርቲ ዘለዎ ኣገዳር ኣትገጽዎም ገደብን ደቆም ርክብ ሓላፊ ሃሪትን ገጠሙ ዝጸወተ ቃል ክኸውን ይኸውን።

ናጽነት አርትራ፡ አብ 1991 ብወተገደራዊ መዳይ አብ 1993 ደማ ብከጋዊ ሪፈሪንዳም ምን ተራጋዬ ዝህረ ኣላሽ ባህን አርትራውያን ስድራቤታት፡ መርኣዮ ናይቲ ንጽነት ዝኸኸሉ ዘኸኸ ዋጋ እዩ፡ እዚ ደማ እታ ዕላማ ጸላቲ ብምዃን ምክትን ዝተፈርዱ አርትራዊ ስድራቤት፡ ባህን ክበርታትን ብምዃብ ሃር አብ ምጽዳድ ናይ ዝጸወተ ተራ መገኛ እዩ።

አብ ዝተላፈ 35 ዓመታት ናጽነት አብ ዝህረ መድረኽ መኸተን ልምትን አርትራዊት ስድራቤት ግምገማ ክትኣኸኸኸኸ ክትገባን ስህተ ስድራ ተኸኸሉ ደርገቡ፡ እዚ ደማ ስድራቤት አብ ርገኣ ከታት፡ አብ ዕብዳን ስልጣን ሃር ክጸወተ ዝኸኸሉ ተራ አብ ምክብር ባህ ተራ ኣለዎ።

ክበርታት ኮሞ መውሰን መገኛ እዩ።

ስፖርት

ሙሴ ገ/አግዚአብሄር

ሄዳክ፡ ከክሊይ አቶዩ

ተቆይታ ላይ አሳታ - ሄዳክ ምላክብርኅ ለሚ ረቡዕ አብ ራብዬ መድረክ ዙር አደጋጅ ካልላይ ብሆኑት መድረክ ደብዘዋል።

መራሕት ጉጅሎ ህዳክ 152.8 ኪሎሜትር ዝገበገበ ውድድር ብገሰ፡ 11 ደቆቹን 46 ካልኢትን ህደብ፡ ተቆይታ ላይ ተክቲም አብ ዝገበዘዎ ቅጽግታ ውድድር ደሞ አባል ክሰብ ሳይኖሩ - ማርኮ ማገኑ፡ ቀዳማይ አቶዩ፡ ሄዳክ ብደብብ ፍልላይ ካልላይ ደረጃ ሓቡ።

ሄዳክ አብ ናይ ማይ ውድድር ክብ መራሕ ዘሎ ወዲ ጋታኡ የሸገደ ሪደርቲዬ ሸምቲ ካልኢት ደካሩ ሳልላይ ተቆጣጠ-ላል።

ገደይ ሽላ (Sprint) ማልዮ ማርኮ ብገገ ሃገቢ ለበሉዎ ኣሉ። ሄዳክ 47 ሃገቢ ኣዋገሉ ክብ መበል 11 ናብ ሓምቲይ ሓኸሩ ኣሉ። ገደይ ጋታ ውድድር አሳታ ገመርካ ኣሉ ሳይኖሩ ስብከት ካልኢት ደካራ ስብከት።

እዚ ውድድር ጸባኡ ሓምቲይ መድረክ ብሆነላል ክብዎ እዩ፡ 181.5 ኪሎሜትር ደማ ክሸፍን እዩ፡ ጸባኡ ዕድል ገዳኸ።

ከረን - ቅድይም ብሽክሊታ ቀጸሉ

ብምክንያት መበል 35 ዓመት ናጽኡ ገደይ ዘሎ ቅድይም ብሽክሊታ ከተማ ከረን ሰንኡ 10 ግንቦት ገንጻይ ሰሙኑ ቀጸለ።

አብዚ ዕለት፡ ተቆይታ ላይ ሓምቲ 7 ግንቦት አብ ልምምድ እግሎ ብካደጋ መኪና ብሆኑ ገደይቲም ተቆይታ ላይ እሳይ ከተ ፍሰሶን ንካደ ደቆቹ ናይ ሕልና ዝኾሩ ብምግባር ውድድርም አካደደዎ።

በዚ መሰረት፡ 29.4 ኪሎሜትር ክብ ዝተሰርጸዎ ደቂ ኣጸኣቶ፡ ተቆይታ ላይ ጋታ ሻሎኹ ደለና ሳይኖሩ ሰደፍ መርገዩን ሃረርታ ግድብርገን ተመራሕን ክብ ቀዳማይ ክሰብ ሳልላይ አቶዩ።

አብ ማወንቲይን ምድብ 'ሐ' ደቂ ተሳታፊ፡ ተቆይታ ላይ ገደይ አቶዩ ደብዘን ፍፍን ዘርእዩ እናተሰራጸ ንመወዳደርቲም ብዘርዮ ብምግባር፡ ተሽታተሉም ተግዲዮም። እኚም ዳኢሽንግውኑ 29.4 ኪሎሜትር እዩም

ሸልፍም፡
አብ ምድብ 'ሐ'፡ 84 ኪሎሜትር ተሰራሎም፡ አባል ታደሰ ክብ ጋታ ሻሎኹ ደሞ ንካልኦን ሳይኖሩ ሰደፍ መርገዩን ክብ ጋታ መግባዩ አኸኩሉ ቀዳማይ አቶዩ።

100.8 ኪሎሜትር አብ ዝተሰርጸዎ ምድብ ህ፡ ኣማን ኒገሽ - ሻሎኹ ተመሳገን ተውሎ - ራድ ሴ፡ አባል ኣደም - ገደይን ተመራሕም አቶዩም።

ብወላዕታ፡ ተቆይታ ላይ ኮርሶ 117.7 ኪሎሜትር ሸልፍም፡ ብውልቁ ዝተቆይደ መድረክን እድራሪ ናንግራል ከዳኸን ደፍታን ወልዳይን ክብ ሻሎኹ ተመራሕም ክሰብ ሳልላይ አቶዩም፡ ደፍታን ወልዳይ ከኔ ብለጽ ተቆይታ ላይ ናይቲ ዕለት (Best rider of the day) ተሞላ።

እዚ ውድድር ሰንኡ 17 ግንቦት ብገደይ ጸርገዩ (ቸርኪቶ) ክብዎ ምድኑ ህዘዩ ርክቡ ሪደርቲዬ ቅድይም ብሽክሊታ ከተማ ከረን ሓቡ።

ክሲ.ሚ.ሮ፡ ብዛዕባ ሮናኬዶ . . .

አገራዊ ማን ፍጥነት - ክሲ.ሚ.ሮ "እኔ ዝበለጸ እዩ፡ ክብ ካልኦ ግም ገመጽ እዩ" ክብሉ ክከሰቲዮ ሮናኬዶ ኣደጋጅዎ። ክሲ.ሚ.ሮ አብ ናይ ቅድም ክሰብ ራዳ ማድራድ ምስ ሮናኬዶ ንካምፕት

ዓመታት ብካደ ተጸደቲን ሳይኖሩ ዓመታት ኣሰማዕቲን። እዚ ወዲ 34 ዓመት ብራዚላዊ ምስ ጽፊ ሪደርቲዬ አብ ዝገቡ ጸክራት፡ "ገደይ ሮናኬዶ ናይ ከሉ ሰብ ኣሰቡት

እዩ፡ ዝርከቡ ኣገባብ ክሰቡ ዝገቡኹሉ መደን ካልኦ ፍላይ እዩ፡ ወገኑ ዝበለጸ ንኸውን እዩ ዝደለ፡ ወላውን ደካሪ ከሉ ሃር ምዃብ፡ እኔ መራሕ እዩ - ብዘኸኑ ምዘራብውን ኣደጋጅዎ፡ አብ ራዳ ማድራድ አብ ልምምድን ጸውታን ክከሉና ሰብኣዊ ነድሩ፡ ብምኡ እዩ ደማ ዝገደኡ ዓመታት ኣብ ዝገባለ ደረጃ ተቆጣጠ። ናይ ፕሮጀክት ገብኡ ንምኡኹ ዘደግም እዩ። ቤታ ክሰብኦ፡ ብለጽ እዩ፡ እኔ ክብ ካልኦ ግም ገመጽ እዩ፡ ክብ ክነሱ ኣውጽዳዎ። ክበል ታላት ከደብቆ ወዳሎም።

ክሲ.ሚ.ሮ፡ አብ ክራምት 2022 ክብ ራዳ ማድራድ ናብ እምጢደት ክሰብ ብገገ ማልዮን ጋውንድ ተጸደቲ፡ ምስ ምዝምገቢ ወቅቲ ወሰሎ ወዳኡ ደሞ ክፋፍ ምድኑ ኣቆይዶ ማገደ ገደሩ እዩ።

ኣኬ ነሰር፡ ሻምፕዮን ካብ ምድኑ ተገቲኦ

ኣል ነሰር ሻምፕዮን ሻምፕዮን ሊግ ሰውዲ ዓረብ ክብ ምድኑ ተገቲኦ - ድካሪታ አብ መበል 97 ደቆቹ ዝተመዘገቡት ሹቶ።

እዚ ህዳክ ሊግ ትመርካ ዘለ ክሰቡ ረቡዕ ምድኑ ነታ ድካሪኦ ስብከት ዘለን ቀንዲ መተሓልኻታን ኣል ሃልል ዓዲም ተጸደቲ፡ አብ መበል 37 ደቆቹ ብመዘዲ መተሓደሩ ሰምቲ ብመዘገቡት ሹቶ ደሞ ክሰብ ናይ መዘደዲ ደቆቹ መራካ ነድሩ።

ደኣን እምጢር አብ ተወሳኺ ማይ (90+9 ደቆቹ) ተለዩ ልዩት በንቶ ብሰቢ ዝመዘኑ ክሰቡ ክቆጠሩ ኣብ ዝራከቡ ምስ ወዲ ጋታኡ ማርኪያክ ብምግባር፡ ክሰቡ ክብ ኣዱ መላጃ ተመዘገቡ ጸውታ ብምሳሪ ተዘመደ። በዚ ደሞ ኣገቲ፡ ጸውታ ተራታ እገላ ሻምፕዮን ክብ ምድኑ ተግታታ - ኣል ነሰር።

ብወላዕታ ሮናኬዶ እትቆጠሩ እዚ ጋታኡ ክብ 33 ግምት 83 ሃገቢ ኣኪቡ ገፍ መራሕት ኣሉ፡ ኣል ሃልል ከኔ ክብ 32 ጸውታ 78 ሃገቢ ኣዋገሉ ስብከት፡ ኣል ሃልል ነታ ጎደሎ ጸውታ ምስ እትወገታ፡ ፍልላይ ናብ ክሰቡ ሃገቢ ክገድል እዩ። በዚ ደሞ ኣል ነሰር ሻምፕዮን ንምድኑ ንመዘደዲ ጸውታ ክሰቡዎላ ኣለቦ፡ ምናልባት ኣል ሃልል ማሪ ወይ እንክተሳራ ግፍ፡ ኣል ነሰር ቅድሚ መዘደዲ ጸውታ ሻምፕዮን ክሰቡዎን እዩ።

ከረክ፡ ቀደም ኣሰልጣኒ ማን ዩፍዮቲድ . . .

ላላምት ሓላፊ (ፈጻሚ) ማዕኸተር ፍጥነት ማክራ ካራ ቀደም ኣሰልጣኒ ናይታ ክሰቡ ክከሰቲዮ ሓላፊ ናብ መንገድ ሰር ጃም ራካኪሊፍ ክቆርቡ ምድኑም ተገለጸ።

ካራ ኣብ ወርኪ ጥሪ ዓላሚ ናይታ ጋታ ዝበረ ናብ ኣደም ክብ መዘገቡ ምስ ተሳሪ፡ ብዘደውኑ ዝ ክሰቡ ክሰቡ ይጸገቡ። እዚ እምጢደ ናይ ቅድም ተጸደቲ ናይታ ጋታ ክብ 15 ግምት ኣብ 10 ክሰቡ እገላ፡ ክሰቡ ጥሪይ ተሳሪ ኣብ ሰሰት ማሪ ወዳኡ።

በዚ ደሞ ፍጥነት 13 ጥሪ ብካራ ክሰቡ ክሰቡ ኣብ ፕሪሚየር ሊግ 33 ሃገቢ ኣኪቡ - ልሳኒ ዝኾኑ ክሰቡ፡ አብ ቅጽውላው ዝጸኑት ክሰቡ ተጸውታን ኣሰራሪ ደሞ ንምድኑ ኣብ ሻምፕዮን ሊግ ዘኾኑ ደረጃ ሓዘ ክሰቡ ደኣ ኣኸሉዎ።

ንካምፕት መራሕቲ ኣርገፍልን ማን ሰቲን ኣኪቡሉ ዝኾረን ካራ ነታ ሻምፕዮን ሊግ ንምርካብ ዝሰከሩ ዝገበሩ ሊብርፎል ቸልሲን ኣላቶን ስላንውን ኣገርኪኹዎን እዩ፡ ብካራ ሰሰት ማይ ምስ ሰላላይ ይገኙ። ነም ወጽኢቲ ላላምት ፈጻሚ፡ ኣካል ናይታ ክሰቡ ህዳክ ብካምፕ ክሰቡ ግፍሚ

ክሰቡ እቲ ትኸኸሮ ዓላሚ ምድኑን ብምኡም ንወንጌ ራካኪሊፍ ውሳኔም ኣብ ሰሙን ክምርም እዩም - ብመሰረት ጋዜጣ ዘ ኣሰራከቱ።

ፍጥነት ሰንኡ 17 ግንቦት ገፍቲ ምዃም ኣብ ማይ ዓዲም ናይ ሊግ ጸውታ ድካሪ ምስላላይ 24 ግንቦት ናብ ብራይትን ገደኒ ናይ ዓመት ሰፕርት 2025-26 ግምት ክከሰቡ እዩ።

• ራፍካ ገደይ ማደግ
አብ ታሪኽ ክሰቡ እዩ ሓደ ክብ ናይ ከሉ ማይ ዝበለጸ ተኸኸሎ፡ ምድኑ ዝመሰሎ - ሰርጂ ራፍካ ገደይት ክሰቡ ስርዖ ንምድኑ ተሰማምዶ።

አብ 2004-05 ነምሁውን ኣብ 2023-24 ዝከሰቡ ዝተሰራረሉ ራፍካ ኣሰታት 400 ማልዮን ዩር ብምክፍሉ 80 ማልታዊት ብርኪ ናይታ ክሰቡ ምዃሙ እዩ ዝገለጸ።

• መሳኪ ዝገባለ ደምዘፍ ሊግ ኣመጺኦ ደንቲ ተጸደቲ - ለዳካል መሳኪ ኣብ ማደር ሊግ ሰር (ሊግ ኣመጺኦ) ዓመታዊ ብዘመሰረ 25 ማልዮን ዩር (18.5 ማልዮን ጋውንድ) መሳኪ ዝገባለ ተኸኸሎ

ዜና ብሓዲሩ

ናይቲ ሊግ ምድኑ ተሰብሩ። ናይ ቅድም ኣደም ገደይት ኣብ እዩን ምስ ክሰቡ ለሰ ኣገደሎ ስሎ - ሰን ሂን ማይ ብ10.4 ማልዮን ዩር (7.7 ማልዮን ጋውንድ) ካልላይ ዝገባለ እዩ።

• ደምዘኪ ዝገባለ ፈረንሳይ ተጸደቲ ተሞላ፡ ኣሳኪ ዝገባለ ኣብ ካልኦ ሊግ ዝመድ . . . ኣደም ገደይት - ኣላምን ደምዘኪ ናይ 2025-26 ዝገባለ ፈረንሳይ ተጸደቲ ተሞላ።

ተሞላ፡ እዚ ወዲ 24 ዓመት ናይ ክክራ ኣደም ገደይት ኣብ ወቅቲ ክሰቡ ሳይ መካከ ዝገደሰጋ ክሰቡዎት መራካ ተራ ተጸደቲ፡ አብ ፍርቂ ፍጻሜ ሻምፕዮን ሊግ ክሰቡዎት ዝገቡ ኣርገፍቲ ሰምዶ ጠቓ እዩ።

ኣሳኪ ንተጸደቲ ራዳ ማድራድ - ከደላን ምዘፍ፡ ዋልደም ሳብ - ኣርገፍቲ ራዳን ቸርኪ - ማን ሰቲ፡ ነምሁውን ሀጎ ኣኪቡሉ - ሊብርፎል ሪክው እዩ ተግዲዮ። እዚ ሸልፍት፡ ኣብ 2017 ክብ እትገደም ገሎ ክኾኑ ካም ሰዘም ኣኸኸሩን ግራዘምን ምዘገን ኣደም ኣገርገሞላ ዝገልጡ እዮም።

ዜና ዓለም

ሸዌት ተክለ

ሊባኖስ - ብመጥቃዕቲ እስራኤል ብውሕዱ 8 ሰባት ተቐቲሎም

አብ ክብሩ ከተማ ቤሩት ማለት ነታ ከተማ ምስ ደቡባዊ ክፍል ሊባኖስ አብ ዘራኽብ ዓቢ ጸርጊዩ ትማሊ ርብዕ ሰዓት ሰብ አልቦ ኔርቲ እስራኤል ብጠቓቃታ መጥቃዕቲ ክልተ ህጻናት ዝርከቡም ብውሕዱ ሸምቲ ሰባት ከተቐቲሎም ማህሰነሪ ባህሪ ሊባኖስ ሓብሩ።

ድሕሪቲ ካብ ቤሩት ንደቡብ አሳታት 20 ኪሎ ሜትር ርሕቆ አብ ዝርከበ ክብ. ዝተገደመ መጥቃዕቲ ሰይጣ፡ አገልግሎት ዘሩ ሊባኖስ ዝርከቡ ሰፊሩ፡ ዝተቐጥሎ መካሪኽን ጉድኣት ዝወረደም ሰሎሞን ሰባት ሰርኡ።

ወኪል ቱሲርኽን አልጃዘራ አብቲ ዞባ ብወገኑ፡ እቲ ማጥቃዕቲ ጸገሪ ይኸይድ ኮም ዘሎ፡ እብቲ ክብራት ዝብሩ ሰሎሞን ሰባት ደማ ብሸብድ ይጸሎዉ ምህጻምን አመልኪታ።

ሊባኖስ እስራኤልን ለሚ ሓምሳ አብ ባህሪኽን ብመጥቃዕቲ አመልኪ ቀጥታዊ ዝርርብ ሰሎም ክብሪ ትጸብታ ይግበር።

አብ ሰሜን እስራኤልን አብ ደቡባዊ ሊባኖስ አብ ልዕሊ ዝርከቡ ሓይልታት እስራኤልን መጥቃዕቲ ክብሪ ዝጸኑሉ ሕዝባዊ ነቲ አብ አመልኪ ዝቐረጹ ዝርከቡ

ኮም ዝቃወም እዩ ዝጠልጽ ዘሎ።

ትማሊ ርብዕ ሰዓት እስራኤል ገበርቲ ዓይታት መደሰ አልጃዘራ ያካቲ ቦርጅ ሸምሊ፡ ሓላ ደቡብን ዓሳባን ብሞታ አብሮም ሓይሎ ክብሪ ዘገደድ ትጸብብ ብምህብ አብ ቀሪሰ እየን አብ ልዕሊን ሸምቲ ዓይታት ደቡባዊ ሊባኖስ ወተሃሪዊ ሰምቲ፡ ክወሰድ ምዃት አብገብቲ አሎ።

ነቲ ትጸብብ ጸገት አብብን ተጠቐሸ ዘለዎ ዓይታት ዝተረፈ ዝኾነ ሰብ ህይወቲ አብ

ሓይጋ ክኣቲ ምዃት ዝጠልጽ እስራኤል እየም ገበርቲ ብውሕዱ ሓይ ሸኸ ማክሮ ርሕቆም ናብ ክፍት ቦታታት ክገቡ ኣተሓሰቦ ኣሎ።

ድሕሪ ሰምሶ ምቀሪቶ ተኸሲ ባራይ ብውሕዱ 380 ሰባት ብመጥቃዕቲ እስራኤል ኮም ዝተቐቲሎ ዝጸብቦ ማህሰነሪ ባህሪ ሊባኖስ ወረርን ደቡባዊን እስራኤል ብደ መገብት ካብ ዝጅምር ንደቡባዊ ጠቐላ ቁጽሪ ናይ ዝሞቲ ሊባኖስን ሳታ ልዕሊ 2,800 ሰዓታት ኮም ዘሎ አመልኪቲ።

መንግስቲ ጋና፡ ዜጋታቱ ካብ ደቡብ አፍሪቃ የውጽእ

ጋና፡ አብ ደቡብ አፍሪቃ ዝርከብ ዘሎ ካብ ክልላት ሃገራት ትሕተ ሰሪራ ዝሞጽኡ ሰይተኛታት ዓላማ ዝበረ ማህበራዊ መጥቃዕቲታት ሰይጣ፡ 300 ዜጋታት ካብታ ሃገር ከተወጽእ ምዃና ማህሰነር

ንኣክብ ኮም ዝመገቡ ገለጹ።

ገለ ደቡብ አፍሪቃውያን ካብ ክልላት ሃገራት ትሕተ ሰሪራ ዝሞጽኡ ዘይሕጋውያን ሰይተኛታት ዘለዎም ዘይተቐባልኩት ንምህጻ ተቃወሞንም

እኳ እንተ ገለጹ አብ ዝተለፈ ሚያዝያ ማን ነቲ አብ ልዕሊ ወጽኦተኛታት ዝጸገም ዘሎ መጥቃዕቲታት ደው ከብሎ ምዃናም ቃል ኣትየም ይሮም።

ጋና፡ ነቲ አብ ማሕበራዊ መራኽብታት ክዘዋወር ዝቐየር ናይ መጥቃዕቲ ሸደባታት ተቃወሞአ ድሕሪ ምህጻ፡ አብ ወሻጢ ሃገርን ወጻኝን ዝርከቡ ዜጋታታ ድሕነየም ክትሕሉ ቃል ኣትየ ኣሎ።

ኬንያ፡ ማህበራዊ ለሳዮን ዘምህበዩን ዝርከቡኻን ካልኣት አፍሪቃውያን ሃገራት እውን አብ ደቡብ አፍሪቃ ዝርከቡ ዜጋታታን ንወጽኦተኛታት ዓላማ ዝበረ መጥቃዕቲ አብ ዝጸገሙ ዘሎ እየን ሞንቃቕ ክዘብኩን አብ ወሻጢ ዝ ክጸኑሉን ኣተሓሰቡን ኣለዩ።

እዚ ኮምቢሎ እንገሎ መምህሮ ናይጃርያ፡ አብ ደቡብ አፍሪቃ ዝርከቡ ብውሕዱ 130 ዜጋታት ብጸራት ናብ ሃገርን ክምህሉ ሓቲየም ኮም ዘለዉ ሓብሩ።

ጉዳይት ወጸኢ ጋና ሓብሩ።

እቲ ሳምሓል ኣካደቲክ ኣብጠለዎ ዝተባህለ ብጸል ሰልጣን አብ ሓብራታኡ እየም ዜጋታት፡ አብ ሳህላይ ኮምጸኽን ጋና

የኮም ኮም ዘለዉ እዩ ዝክሰር።

ሰብ ሰልጣን ደቡብ አፍሪቃ ዘይሕጋዊ ሰይት ኣብታ ሃገር ጸገምቲ የኸኸል ኮም ዘሎ

አብ ገማግም ባሕሪ የምን ላሕኩ ነዳዲ አጋጢሙ

ሓንቲ ካብተን ዝተለፈ ሰምን ብሰብ አልቦ ኔርቲ አራን ዝተሃርማ ነዳዲ ዝጸገና መራኽብ ሕብራት ኢማሪት ዓራብ አብ ገምም ባሕሪ የምን ወሕድ መጠን ነዳዲ ኮም ዘፍሰሰ፡ ብመምህሮ ናይታ ሃገር ዝውሃን ሃገራዊ ኮሚሽን ነዳዲ ኣብ-ዓቢ ትማሊ ርብዕ አብ ዝሞ መሃሊ ሓብሩ።

እዚ ደሜ ነቲ ካብ ከፍት አራን ዝምገጹ ዘሎ ስነ ህይወታዊ ሓይጋታት ዘተሓሰቡ ምዃና፡ እቲ ከተሃሪ ኣረጋጎ።

ጣሪን ንመጸብ ሀርመብ ብኣድማኒ መሃሪ ምህጻብ ንኩሳ መራኽብ ቦቲ ኣገዳሲ መሳመር መራኽብ ዘይውሕሰ ዝራም ኮም ዘሎ፡ ቦቢ ደማ ኣማኡት መራኽብ አብ ወሻመሞ ዓራብ ተግጽኻን ኮም ዝርከብ ይፍሰሩ።

የምን መልካቕ ዘርገሓ ኮም ዘላ፡ ወሕድ መጠን ናይቲ ዝጸገኦ ነዳዲ ደማ ኮም ዝሓኸን ኣረጋጎ።

ይኸምሃር፡ እቲ ኣራን፡ ብልሕ ክጸይይ ዝክእል መጠን ነዳዲ ኮም ዝገለጸ ኣይገለጸ። ሓላ ገምም ባሕሪ የምን ግኔ ርገይቶ ክህብ ንዝቐረጹ ሕቶ መልሲ ኣይገለጸን ዘሎ።

አብ ዝተለፈ ሰምን ኣብ ጥቓታ ቀንዲ ማክሰል ነዳዲ አራን ዝኸኸሉ ደሰት ካርኒ ንግርቲታት ትርብታት ከለሚኮር ባሕሪ ዝገለጸ ላሕኩ ነዳዲ ኮም ዘርገጠ፡ ብክተላይት ዝተሃሊሞ ምህላታት ኣመልኪቶም ይሮም።

ይኸምሃር፡ ሳህላይ ብጸል ሰልጣን ኣብዚ ኣራን ብሰብ አብ ዝሞ መሃሊ፡

ኣራን ናይቲ ከተሃሪ ኣብ ዝሞ ሓብራታ እታ ዝተለፈ 4 ግንቦት ብኸልተ ሰብ አልቦ ኔርቲ አራን ዝተሃርመት ባሕሪ እትህል መርከብ ኣብ ገምም ባሕሪ

እቲ ካብ ሳተላይት ዝተረኸበ ምህላታት፡ ብሃኸ ናይ ጸዕጥ መራኽብ ናብ ባሕሪ ዝጸገኡ ርሕኦ ማይ ዝሞል ይኣምር ካብ ትሕት ዝገለጸ ነዳዲ ኮም ዘይካኣ ኣመልኪቲ።

ሩሲያ፡ ሓድሽ ሰግራ ኣህጉራዊ ሚሳይል ንፊተን ወንጨፋ

ሩሲያ ሓድሽ ሰግራ ኣህጉራዊ ባሕሪዊ ሚሳይል ንፊተን ኮም ዝመገጨት ተሓብሩ።

እቲ ፕሪደክት ሻላድሚር ፑቲን፡ “ክሕሊሞ ማኸሚ ዘለዎ ዝተለፈ ሚሳይል ዓለም” ክብል ዝገለጸ ሚሳይል ትማሊ

ብምህላውያን ሃገራት “ጽምሃይ ሰይጣን” ተህሊ- ዝተሃሮ ሚሳይል ሳርግ፡ ብኣሳብኦት ዝተሃርኡ ሻላድሚር ገምዳኻም ኣሳታት 40 ሚሳይላት ንምክፋኡ ዝለመ እዩ።

አብ መሃን ሩሲያን ኣመጽኽ ዝበረ ናይ

ሰሰን እዩ ንፊተን ተክኩሰ። እቲ ፊተን ድሕሪ ናይ ዓመታት ምክብንቓ፡ ኮም እተኸደደውን ንምኣላቦ ተኸኣሉ ኣሎ።

ምምህል ሳርግ፡ (ሚሳይል ሩሲያ) ኣብ 2011 ዝጀመረ ኮይኑ፡ ቅድሚቲ ትማሊ ሰሰን ዝተኸደ ፊተን እቲ ሚሳይል ሓይ ግዜ ባራክ ዕወት ፊተን ኣቐዱ ኮም ዝገለጸ እዩ ዝክሰር።

መወጻታ ውሳኔ ንው ስታርት፡ አብ ዝተለፈ ወርሒ ስኮት ብምሰብዕ፡ ድሕሪ ናይ ልዕሊ ፍርቂ ዘመን እየን ንገለማ ግዜ ክልተኣን ዓባይቲ ሓይልታት ዓለምና ብዘይ ዝኾነ ንክሕሊሞ ማኸሚ ዝገርቡ ወሃዊ ውሳኔ ኮም ዝተረፈ ይሕበር። ክልተኣን ወገኖቲ፡ ንውሳኔ ንው ስታርት ኮም ዘይተኸተላ ብተደጋጋሚ ንኣድሕደን ክኸሰ ምክኣኸን ይፍሰሩ።

35th ANNIVERSARY OF THE ERITREAN INDEPENDENCE
1991 - 2026

صمودنا... ضماننا !!
OUR RESILIENCE. OUR GUARANTEE!

NATIONAL HOLIDAYS ORGANIZING COMMITTEE - ASMARA, ERITREA - 2026

